

APPAÑA, L'IMPERIO D'«ELLOS»:

«Espada de infieles,
martillo de herejes,
forja de Imperios»,
poblada de «pícaros,
inquisidores, soplones
y caciques».

L'ESTEL

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

paisoscatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

ANY XX. NÚMERO 463

15 DE JULIOL DEL 2001

PREU: 300 PTS - 1,80 euros

P O L L E N Ç A

Fa 42 anys que la família Frontera regenta el Taller Fiat a Pollença. Són agents oficials Fiat. Tenen les marques Fiat, Lancia i Alfa. Tenen cotxes des d'un milió de pessetes a sis milions. Tel. 971 530 698

En Gracià Sànxes i n'Eva Cerdà són els editors de la Revista El Gall. També editen set col·leccions de llibres, tot en català com se suposa. El seu telèfon, 971 533 850

Fa 16 anys que na Magdalena Cànaves i el seu home Martí Cànaves obren el Taller Martí Cànaves a la plaça de ca les Munars de Pollença. Fan instal·lacions elèctriques. Tel. 971 530 622

Fa 15 anys que en Pere Paieres i na Caterina Cladera obren el Taller Renault Pollença al carrer Cecil Metel del poble. Són agents oficials Renault. Tel. 971 531 805

Fa un any que na Patricia Jiménez regenta el Bar Roser Vell a Pollença. A la foto amb la seva ajudant. Tel. 971 534 073

Fa 3 anys que la família Canpomar regenta el Bar l'Entrada a Pollença. Despatxen les tapes i els berenars. Tel. 971 534 985

Fa 6 anys que en Pep Marqués regenta el Taller Autos Pollença al Camp de l'Om. Abans estava devora el Pont Romà. És el servei oficial Opel. Tel. 971 534 014

Fa 13 anys que en Miquel Amengual va obrir el Gimnàs Dinamis GYM a la barriada del Camp de l'Om de Pollença. Tel. 971 531 145

Fa un any que na Silvia Torrella ha obert el Bar Cap de Cantó al carrer Roser Vell, 3 de Pollença.

Fa 20 anys que la família Llobera regenta el Magatzem de Construcció Llobera a la barriada del Camp de l'Om de Pollença. Tel. 971 530 265

Des de fa 15 anys n'Encarni Cuadrado regenta la botiga d'electrodomèstics Can Cuadrado a Pollença. Son pare, en Francesc Cuadrado va obrir aquesta botiga fa 40 anys. Tel. 971 530 843

Els germans Sales són els amos de la Fusteria Can Deià. Son pare va obrir aquesta fusteria fa 40 anys. Tel. 971 532 274

Especial dedicat a
**TERMES DE POLLENÇA I
D'ALCÚDIA**

Si vos ha agradat, telefonau al 971 26 50 05
i el vos enviarem cada quinze dies.

LA
REVISTA
DELS
EMPRESSARIS

Foc i Fum

JOAN MARIÓ DE SANT JOAN

Després dels successos de la manifestació de Barcelona conta la globalització, en que policies infiltrats amb mocadors independentistes i barres de ferro que provocaven als seus companys uniformats, hem vist clar que els succeïts de l'ofrena floral al Rei en Jaume el Trenta de Desembre del passat segle a la Plaça d'Espanya de Ciutat de Mallorca no ens vàrem enganyar: Els energúmens que cridaven en foraster, trabucaven les tanques protectores i tiraven ous a les autoritats no eren mallorquins. Eren forasters i eren policies. A això ho vaig veure amb els meus ulls. Per això s'ha tirat terra als damunt d'aquests fets i no s'ha obert cap investigació ni hi ha hagut cap judici.

A cada porc li arriba el seu dia. Ara li ha arribat al tot poderós Milosevic que ordenà la matança de milions de persones per no ser sèrbies, o per no ser de la seva religió, o perquè no es deixaven oprimir, i ara se troba a una presó subterrània, una espècia d'antesala de l'Infern.

En Pinotxet també se troba en mala situació, esperant que el judiquin per la seva rebel·lió i els seus crims contra la humanitat. O en Fugimori que ha hagut de fugir, però no el seu braç dret Montesinos que haurà de pagar les seves malifetes i corrupcions davant la justícia.

En el meu periple per terres eivissenques el mes passat vaig poder comprovar que els eivissencs no son com els mallorquins: Els ferrers i fusters de la Pitiüssa major no tenen calendaris amb dones despulades a les parets dels tallers que tant idolatren els menestrals mallorquins, allò que alguns fusters manacorins anomenen marededeus i tenen arrencades davant els seus bancs de treball per poder mira-les tot el temps. Les marededeus d'un temps eren unes dones més be tristes, vestides a l'antigüeta amb el cor ple d'espines o de sagetes. Aquestes d'ara són ben alegres i belles i duen poca roba o gens. De Formentera no en puc parlar, perquè quan hi vaig anar, no vaig trobar cap fuster ni cap ferrer encara que supòs que n'hi deu haver qualcun.

En aquest mateix número, en Ricard Colom ataca sense pietat al dimoni que ens envia E-Mails des de l'Infern. Jo no se com està això dels dimonis als País Valencià, però a Mallorca, la gent te una especial devoció als dimonis que actuen sobre diferents advocacions: El Dimoni Gros, El dimoni Cucarell en Banyeta Verda, els dimonions que són el seu seguici i altres que en aquest moment no em venen a la memòria. Les Rondalles Mallorquines estan plenes d'aquests personatges i a les Festes de l'Estiu que ara comencen sempre hi ha un dimoni, o un esbart de dimonis amb unes banyes ben llargues que empaiten els al·lots pels carrers dels pobles. També existeixen els Cossiers a diferents pobles, la figura principal dels quals és el dimoni que com és natural en la dansa amb les forces del bé, sempre resulta vençut. En una paraula, el dimoni és un tipus simpàtic que des de sempre ha agra- dat a la nostra gent. Ω

Eines per a la construcció • Estanteries industrials
C/. Antoni Torrandell, 94 - Tel. 971 50 00 44 - Fax 971 88 03 11
07300 INCA (Mallorca)

CARTA AL DIRECTOR

Dignificar la Copa Catalunya

mmm@bezeroak.euskaltel.es
«Estel de Mallorca» <focifum@teleline.es>

L'esport és un camp ultraproductiu a l'hora de comprovar la magnitud de la tragèdia pel que fa a la manca d'autoestima catalana. Quan tota nació digna del nom s'enorgulleix i vesteix amb pompa i cerimonial la celebració i lliurement de la màxima copa nacional, els catalans no. Rexach, entrenador del màxim equip català, s'hi ha arribat a referir, segons la premsa, com «la copa ésta», en castellà, no cal ni puntualitzar. Els jugadors no han cantat els Segadors, ja seria massa demanar a uns jugadors que cobren tan poc que cantin i tot! (compara amb un Parc dels Prínceps a París en ocasió de la Copa Francesa). La final de la Copa Catalunya almenys s'ha jugat en un camp d'herba (d'altres anys s'ha arribat a jugar en camp artificial!), la qual cosa és d'agrair, però un dels equips, el que s'enorgulleix de dir-se «més que un club», ha jugat amb un equip de reserves. Es pot fer més per devaluar l'esport de casa nostra? Es pot ser més efectiu a l'hora de proclamar solemnement que no som una nació?

Per més propostes, dirigiu-vos si us plau a la Direcció General d'Esports de la Generalitat. Ω

Toni Strubell i Trueta. Tel. 943-528124

Brutor als carrers

joanbeia@teleline.es>

Avui al matí, quant juntament amb la «meva» filla de quasi 3 anys anava passejant per la Plaça del Mercat, a Manacor, hem vist com un home, d'aparença oriental, agraava la voraví davant un restaurant.

Després de tan admirable feina, l'home, amb la pala ben plena de llosques, papers, merdes de ca, llau-

nes de begudes, i no se quantes coses més, ha caminat fins al sembradís que hi ha on acaba la voraví, i presumptament, ha trabucat amb tota meticulositat les merdes de ca, llaunes, papers i llosques a la terra, tornant-les així a la naturalesa de la que havien sortit.

Pens que accions (presumptes) com aquesta son realment les que donen sentit a la vida. Ω

Cordialment, Joan Miquel Monjo C/ Es Canyar, 4
A - 07500 Manacor Tel 971 843 792

CARTA DES DEL CEL

Un dia el teu país de la terra serà sobirà

De: arcangelsmileni777@yahoo.es
A: focifum@teleline.es

Mateu Joan i Florit, de Ca'n Marió de la vila de Sant Joan, nosaltres els arcàngels Rafel, Gabriel i Miquel creiem que dones massa importància al dimoni publicant al teu diari «L'Estel» els seus missatges.

Però també et volem donar la bona nova que un dia (no podem dir-te exactament quant) el teu país de la terra aconseguirà la plena sobirania.

Sàpigues que l'Altíssim està tip de la supèrbia dels governs de Madrid i considera que ha arribat l'hora de posar-los a retxa.

Ara, Mateuet, et demanam una cosa. Deixa de mostrar ràbia i rancor als espanyols castellans perquè amb aquesta ràbia i aquesta rancor els fas el joc.

També volem dir-te que a l'Altíssim no li agrada que un

diari patriòtic com el teu publiqui missatges de col·lectius que exalten baixos instints i van en contra l'ordre natural de la vida. Dos homes no es poden casar entre ells i dues dones tampoc poden casar-se entre elles. El governant que permeti tal monstruositat, si no rectifica, difícilment entrarà al Paradís.

Per acabar Mateu, et direm que d'aquí dalt aprovam les beatificacions i canonitzacions de l'actual cap de l'Església Catòlica de Roma - fins i tot la del fundador de l'Opus Dei Josémaría Escrivà de Balaguer qui per cert t'envia la seva particular benedicció - però també creiem que Karol Woytila hauria d'ésser, com a polonès que ell és, més sensible per la teva estimada llengua catalana que els espanyols maleducats insulten amb el nom de «polaca». Això a nosaltres arcàngels i àngels celestials ens dol molt.

Rep, Mateu, la benedicció de l'Altíssim i també la nostra. Rafael, Gabriel y Miquel. Ω

Carta oberta a la delegada del Govern Espanyol

ABDELKADER CHACKIM fa més de dotze anys que arriba a Eivissa. Provenia del Marroc. Duu més de dotze anys fent gestions, perquè li regularitzeu la situació com a resident en aquestes illes nostres. Des de fa anys hi va fer feina. Tot i sabent molt bé a què s'exposava, hi trobà qualcú que gosà fer-li un contracte de treball indefinit.

Durant tot aquest temps, gent eivissenca de la bona, que ha volgut romandre al seu costat de bon de veres, s'ha desvetllat completament per aquest home, que no desitja altra cosa que viure i fer feina entre nosaltres. I en sap fer. La fa ben feta.

Aquesta gent illenca que s'ha ocupat i preocupat pel marroquí, no solament li ha estès un bon contracte de treball. També s'ha abocat a gestionar-li aquells tràmits burocràtics que l'administració pública espanyola hi exigeix, cada cop amb més fermesa: viatges d'Eivissa a Mallorca, llargues i duradores coes davant delegació del Govern, telefonades, faxes, fotocòpies, escrits, cartes, sol·licituds d'atenció més acurada, gran interès per un final tan desitjat... Tot, per aconseguir l'imprescindible permís de residència!

Han passat més de dotze anys de fer gestions. I res de res. A les dependències de la delegació del Govern espanyol a les Illes Balears, se'ls continua atenent amb la mateixa cançoneta de sempre: «Aquests papers encara són en tràmit. Tot d'una que estiguin enllestits, els ho comunicarem». I això s'hi va sentint un dia i un altre, després de tant de temps.

Com aquest marroquí, de nom ABDELKADER CHACKIM, hi ha moltes d'altres persones, d'aquell país i d'altres indrets del món, que viuen i pateixen situacions realment

deplorables entre nosaltres. Com aquesta família eivissenca, també moltes d'altres famílies illenques s'estan arriscant a donar-los una feina que vós deis i repetiu que és il·legal.

Davant això, emperò ¿què feis realment, senyora delegada? Altre cop a l'inici de l'estiu - com d'un temps ençà ja és costum vostre - ordenau un cop d'efecte dels més grossos, amb un munt d'operacions policials que resulten més espectaculars que no efectives.

¿En què quedam, senyora delegada del Govern espanyol a les Illes Balears? ¿Quins plans teniu amb la gent immigrada? ¿Feis comptes col·laborar en la tasca d'aconseguir, com més aviat millor, «papers» per a la gent que ve de fora i no en té encara? ¿O vos estimau més dedicar-vos a encalçar aquesta gentada, perquè prenguin portal i decideixin d'anar-se'n ben enfora?

¿En què quedam, senyora delegada del Govern espanyol a les Illes Balears? ¿Què voleu fer realment amb la gent empresària que contracta «immigrants sense papers»? ¿Col·laborar en la tasca empresarial de fer-hi bones col·lites? ¿O imposar-hi multes i més multes milionàries, perquè això se'n vagi en orris i s'enfonsi tot de cop?

Al fort ímpetu que imposen unes normes, redactades mar endins com vós sabeu, més valdria que abocàssiu, a grans dosis, molt del seny que manté pertot arreu una gent que és més culta i no va d'odis. Ω

Mallorca, 22 de juny de 2001.

Cecili Buele i Ramis. Diputat del PSM-Entesa Nacionalista al Parlament de les Illes Balears

Federalisme i independentisme

PERE FELIP I BUADES

El passat de 18 de juliol, el president del Govern Balear, Francesc Antic, defensà a Barcelona la necessitat de realitzar una lectura federalista de la Constitució espanyola per poder atorgar un major protagonisme a les autonomies. En aquesta lectura federalista de l'Estat espanyol, comptà amb l'ajuda i beneplàcit dels socialistes de Catalunya i Aragó.

Potser, amb el posicionament dels socialistes de Balears, Catalunya i Aragó existeixi un component de valentia política. Però jo pens que allò que hi ha en realitat, és una posició molt realista i pragmàtica per a poder mantenir i aconseguir el poder a les pròximes eleccions municipals i autonòmiques, en les que hi haurà un enfrontament polític amb la postura d'un Aznar i un PP cada vegada més radical i extremista en la idea d'un estat centralista, política i econòmicament parlant i unificador de les llengües i les cultures, amb l'objec-

tiu d'aconseguir-ho al preu que sia, encara que acausa d'això s'hagin d'exterminar les llengües i les cultures perifèriques: la catalana, la gallega, la d'eusquerria...

D'aquest posicionament, s'hi troba molt enfora la postura de Zapatero, poc sensible amb les autonomies, encara que destacats dirigents del seu partit, com poden ser els socialistes catalans, balears, aragonesos, gallecs i altres, sí que ho estan, la qual cosa obligarà el PSOE a presentar com a alternativa a l'aznarisme un posicionament que si no és federalista, si que s'hi acostarà molt.

De passar això, i jo pens que passarà, això obligarà als partits nacionalistes a posicionar-se d'una manera diferent de la presentada pels socialistes (amb tota seguretat així serà a les illes Balears i a Catalunya). I aquest posicionament haurà de ser, sens dubte, el de l'autodeterminació o la independència.

Pens en el panorama polític il·lenc; ja és ben hora que el pen-

sament d'una autodeterminació i, per que no?, d'un independentisme polític hauria de ser assumit per alguna o algunes de les formacions nacionalistes. I hauria de ser ho amb totes les conseqüències. Amb valentia, amb serietat i rigor. De fer-ho així, sens dubte, pens que tendria molts de recolzaments de la gent que està farta d'aguantar l'expoli econòmic a que estam sotmesos els nadius d'aquestes illes, així com estam farts de la massificació demogràfica i la proliferació de ciment, cotxes i carreteres, així com les agressions contínues que estam patint els qui encara conservam una cultura, un idioma i una identitat com a poble, que no es respectada pels immigrants que, cada vegada en major nombre, s'instal·len aquí, entre nosaltres, sense cap respecte ni consideració cap a un poble, el nostre, necessitat de trobar algun camí de defensa i líders que hi ajudin.

Pens que el camí és l'independentisme. I els líders seran aquells que ho sàpiguem vendre entre nosaltres de manera fàcil i intel·ligible. Necessitam ja, especialment de cara a les pròximes eleccions autonòmiques líders tipus Jordi Pujol o partits tan compromesos amb el seu poble com ho està el PNV amb el seu. Ω

La il·lusió de Joan Pau II

Les propostes per millorar la qualitat de vida de la gent gran van en augment. El col·lectiu dels retirats, electoralment, sempre ha primat molt, i si, moltes vegades és ignorada la seva presència social, poc a poc la «tercera edat» està aconseguint assolir alguns dels seus objectius.

Costa, des de la joventut, fer-se càrrec del que significa la vellesa. Les persones grans, quan ja no tenen forces i queden invalides són un destorb per el ritme trepidant de vida que la gent forta vol viure sigui com sigui. A la gent gran, tothom ho diu, el que més esforç li costa és d'acceptar-se tant limitada: sense nervi, sense ganes, desil·lusionada,.... La vellesa, diuen, s'ha de viure per entendre-la, i tot sigui dit, tard o d'hora hi haurem de passar tots.

La nostra societat aparca la gent gran amb l'arribada de l'estiu. Són una rêmora, i les vacants dels geriàtrics públics hi són en compte gotes. La vida urbana, amb la calor i el soroll encara fan més insuportable, a criteri de molts conciutadans, viure al costat d'un vell o una vella.

A les platges no s'hi veuen ancians, tampoc als capvespres de gelats i refresc. La monotonia de l'estiu no té la companyia dels avis i avies. Ara, ja no són tan necessaris, ni tan imprescindibles. Als pobles i poblets, en canvi, encara s'hi manté el caliu humà suficient, per a que una persona més feble i més abatuda, s'hi trobi bé. Una persona gran, allà retroba la calma perduda, i es recrea en el descans, al costat d'altres com ell, possibles amics de trifulgues de la infància, els més sortosos.

Arreu dels Països Catalans, s'han conformat grups actius de gent gran que volen trencar la dinàmica podrida d'una societat en que si no produeixes ja no serveixes. Fins aquí ha arribat el grau de deshumanització, i la soledat setge la majoria dels que tenen la joia de passar dels 70 anys, per dir una edat i no una altre. I com hem de sentir dir llavors que posar fi a la vida pot esdevenir una solució

(eutanàsia), quan moltes vegades la diferència entre la qualitat humana, estar en fer bona olor o no fer-la.

O estar net o no estar-ho. O estar alegre o no estar-ho. En petites coses, grandiosament imprescindibles, que s'escatimen als febles o als que no tenen tanta energia ni tanta il·lusió.

Hi ha un missatge que ens està desfent: que el sofriment ens pot vèncer. Per d'aquesta manera, sucumbir als dictats del dolor.

És un missatge per una societat decadent, es dir, una societat sense ànima. Com el bisbe Wojtyla manté, podria ésser que els nostres esforços anessin, potser inconscientment, alimentant una «cultura de la mort».

La vida sempre és una ocasió de goig, sigui quines siguin les condicions de partida, doncs si bé en algunes circumstàncies no són les més adients, l'encert està en trobar la manera de millorar-les, com el més ferm rept. La netedat i la bona olor. La vestimenta i una rialla a la cara. Els records i algunes fotografies. En definitiva, tot allò important en la vida humana, és d'una dimensió suficientment rellevant com per a que, també a l'estiu sigui motiu de consideració. En definitiva, les úniques coses que un ancià pot endur-se al geriàtric.

Ni el calor ni el soroll poden malmetre un món d'il·lusions. Tothom ha nascut per ésser un d'aquest móns. I els móns són immensament inabastables. Què pot haver-hi de millor?

En un temps, el president Jordi Pujol i d'altres homes i dones, van decidir de lluitar, no sempre, des de la vessant institucional, i van fer-ho per il·lusió. Aquesta és la característica essencial. Avui, ni el mateix mandatari català, ni d'altres assetjats, no per l'enemic, sinó per l'edat, són capaços de transmetre una via de solució a aquesta mancança social. També, cal dir-ho, nacional. Ω

Llorenç Prats-Segarra
(lloprats@terra.es)
Editor-adjunt de
«Catalunya Campus»

Cal trencar la dependència

JOSEP Mª LOSTE ROMERO

La situació actual d'involució autonòmica ja és un fet empíricament comprovat. La majoria absoluta del PP està donant els seus fruits. La pínola uniformitzadora, ara s'anomena «Llei de Cooperació Autonòmica», i en paraules del Ministre del PP d'Administracions públiques -Jesús Posada- aquesta llei pretén, en el seu esperit, integrar totes les autonomies al projecte comú d'Espanya. És a dir, clar i català, que s'està covant una nova

LOAPA molt més subtil, però amb unes intencions molt més destructives contra la línia de flotació de la sobirania de Catalunya.

Per si això no fos poc a més a més d'aquesta Llei de Cooperació Autonòmica, l'estat de dependència i de feblesa de Catalunya és pot agreujar amb la Llei d'Estabilitat Pressupostària i la pretesa nova reforma (que no és més que una contrareforma privatitzadora), de les Universitats. Amb aquest panorama tan negatiu, als catalans no ens resta gaire marge de maniobra. Aquí només hi ha una solució: trencar amb la dependència. Què no vol dir, de cap de les maneres, proclamar la independència, sinó més aviat activar una cura de realisme, per tal d'intentar frenar les atzagues del govern del PP. Aquesta estratègia, lògicament, els primers que l'han d'empènyer i posar

en marxa, són els que manen. És a dir, CiU, trencant amb el PP, i el PSC, distanciant-se molt de les rêmores centralistes del PSOE. De fet, el gran problema pels ciutadans de Catalunya d'aquesta radical involució autonòmica del PP, és que aquesta afecta molt directament problemes i qüestions de la vida diària dels ciutadans: la immigració, la planificació territorial, les polítiques d'ocupació pels sectors més febles, l'atenció dels deficients educatius entre 0 i 3 anys, les llistes d'espera de la Sanitat, etc. etc.

En síntesi, que ara i aquí, el govern de la Generalitat, i o la ciutadania en general ha d'entendre, que independentment que parlin en català castellà, àrab, francès, rus o romanès, Catalunya no se'n sortirà, ni identitàriament ni socialment, si no hi ha un pas en ferm unitari, de tota la societat, per tal de reclamar, on sigui necessari, els fruits del nostre treball, la nostra dignitat com a poble que vol i necessita els impostos que paga, i que en una gran proporció, són drenats i arrabassats pel poder imperial espanyol. Ω

MAITE PARADA MOROLLÓN

C/. Llevant, 30
Tel. y Fax 971 867 289
07470 PUERTO POLLENÇA
(Mallorca)

ELÉCTRICA PORT, S.L.

Carrer Vicenç Buades, s/n
07470 PORT DE POLLENÇA

expert Tenda d'Electrodomèstics

Tel. 971 86 67 88
Fax: 971 86 40 42
Mòbil: 629 80 44 64

Carrer Llevant (Local 4)
86 63 13

07470 PORT DE POLLENÇA
Mallorca

El filtre decadent de Hollywood

ANDREU SALOM I MIR

El considerat "centre mundial del cinema", o sia, Hollywood, ha atret, des dels anys vint, una munió d'actors, directors i guionistes de tot el món, especialment europeus (algú ha dit, amb un punt d'exageració, que "el cinema americà són realitzadors europeus"). Compatat i debatut, l'aportació de professionals del vell continent succionats per la indústria hollywoodiana ha estat, i continua essent, molt significativa i, en alguns casos, decisiva per a la història del cinema, tant nord-americà com mundial. De fet, podem afirmar que la subtileza i el bagatge cultural dels grans cineastes europeus que viatjaren a la "Meca del Cine" va fer canviar, amb llur estil de realització, tot un sistema de veure, i d'entendre, el "setè art" i, àdhuc, la vida. Així, el millor cinema del gran ens californià de l'espectacle fou realitzat per germànics com Enrich Von Stroheim (un geni maleït de l'època muda), Ernest Lubitsch (el creador de la gran comèdia americana), Billy Wilder (hereu cinematogràfic de l'anterior, il·l'únic que encara ho pot contar), Joseph von Sternberg (un clàssic febril que arribà acompanyat de la seva musa, Marlene Dietrich), Frits Lang (el de l'amarga consciència, lúcida i atormentada), F.D. Murnau i Max Ophüls (uns extraordinaris poetes del cinema) i, és clar, per britànics com Charles Chaplin (una pallaso genial amb preocupacions filosòfiques), Alfred Hitchcock (el "mag del suspens" que tenia por de la vida) i, a més, David Lean (l'èpica clàssica plena d'acció i romanticisme). I si hi afegim el mestre irlandès, enyoradís dels verdès idíl·lics, John Ford, el magnífic cercle europeu de Hollywood es podria cloure perfectament.

Els EUA són, encara, el somni daurat de molts actors i directors, cosa que no deixa de ser sorpre-

nent en una època de plena decadència dels grans estudis. Al capdavant, cap dels realitzadors europeus que actualment hi treballen no aportaran res, segurament, al món de la cinematografia. Ultra això, la manca d'idees i de guions originals en el Hollywood dels darrers vint anys fa que, cada cop més, es facin "remakes" de films clàssics i es realitzin versions de pel·lícules europees, la qualitat de les quals sol quedar molt per davall dels originals respectius. Val a dir, finalment, que la influència del cinema nord-americà a Europa, ve de la mà de les multinacionals i de la globalització total de l'economia i la política. Una crítica ferotge al que això representa fou realitzada per l'analista cinematogràfic Carlos Benito, en aquests termes: "(...) perquè la monstruosa màquina de crear diversió i grans somnis produeix una combustió tan forta i pudenta que els seus detritus són un rastre massa visible per a passar desapercebuts. I com en el cas d'aqueixes fàbriques en què per a construir meravelloses fantasies provoca la contaminació i enverinament de tot i de tots aquells que viuen pels voltants, (...) així la monstruosa maquinària de produir meravelles cinematogràfiques deixa, al darrera, i a tots els qui hi passen, la seva marca de mort i destrucció com un rastre inextingible del seu veritable nom".

Podem asserir, per tant, que l'autèntic cinema, entès aquest com a art, i no com a mera indústria és a dir, el cinema estrictament alimentari, que produeix pel·lícules com qui fabrica hamburgueses) és ben lluny, en aquests moments, de les concepcions hollywoodenques -d'aquesta qüestió en tindríem molt a dir, probablement, autors amb tant de prestigi com, Atom Egoyan, Lars Von Trier, Abbas Kiarostami, Theo Angelopoulos, Victor Erice, Aki Kaurismäki, Mancel Oliviera, Nanni Moretti o Bertrand Tavernier. Alguna relació deu tenir amb tot açò la frase de Valle Inclán, "no pots igualar-te a mi ni a l'hora de sofrir" -sobretot si hom té present que l'altre és un hortera poderós. Ω

Suposada opinió d'un oficial de la República espanyola referent al famós cap d'Estat d'en Tejero

PER JOAN ANTONI ESTADES DE MONCAIRA I BISBAL.

TARJA INVESTIGADOR 159 MC AHM

L'estiu de 1982 o 1983, en diverses ocasions, vaig tenir ocasió de conversar amb un sol·leric, nomenat Jaume Socies, que habitualment habitava Brussel·les, la capital del Regne de Bèlgica i de la Comunitat europea. En aquella època estava de moda el parlar, una i altra vegada, de l'intent de cop d'estat que, l'hivern anterior, a Madrid, havien protagonitzat el tinent coronel de la guàrdia civil Antonio Tejero Molina per una part així com el tinent general, Jaime Milans del Bosch y Ussia i el general Alfonso Armada y Comyn, per altre. Jaume Socies contava que trobant-se a Brussel·les havia estat conversant unes quantes vegades amb un exiliat il·lustre: El Coronel Escofet.

Nascut el 1898, en el sí d'una respectable i antiga família benestant de terres catalanes, Frederic Escofet i Alsina fou un militar professional que l'any 1936 es mantingué al servei del règim republicà i que durant la mateixa guerra civil ocupà el càrrec de conseller d'interior d'un dels governs de la Generalitat presidits per l'Honorable Lluís Companys i Jover. Acabada i perduda, per ell i els seus, la guerra, el coronel Escofet s'exilià a Bèlgica.

En certa ocasió el Senyor Escofet confià al mallorquí emigrat, senyor Jaume Socies, un esborrany on l'antic oficial de la República espanyola manifesta el punt de vista que li mereixen els esdeveniments del 23 de febrer de 1981 tant al Palau del Congrés de Diputats a Madrid com als carrers de València la capital de la 3ª Regió Militar. Jaume Socies, un dia, me passà l'esborrany en qüestió. Ni al principi ni al final de l'article per res figura el nom o el cognom del Senyor Escofet, per la qual cosa m'he de refiar de les paraules del Senyor Socies. El sol·leric emigrat no tenia perquè contar-me cap mentida per una banda i per altra, si mai, n'Escofet, no hagués escrit el tal esborrany doncs s'hagués pogut esdevenir que sí l'hauria escrit o manat escriure. O sigui que "si non è vero, è ben trovato" diria un italià. Fins i tot pens que aquesta curiosa opinió és una veritadera llàstima no hagi estat recollida en algun dels nombrosos llibres que parlen del ja, gràcies a Déu, històric 23F.

"ELS HAURIEN DE JUTJAR NO PER REBELS SINÓ PER IDIOTES" (EL 23 F DEL 1981 SEGONS EL CORONEL ESCOFET)

A tota Espanya domina la psicosis d'inquietut pels Consells de Guerra que han de jutjar els militars, presumptes complices d'un imaginari Pronunciament -presa del Poder pels militars- costum convertida en llei "consuetudinària", que ha imperat en aquests dos darrers segles. I dic imaginari perquè no hi havia res seriósament organitzat.

Es cert que hi va haver un veritable rebel el tinent coronel Tejero, un boix o estercolat, però molt intel·ligent i per tant perillós, ja que solament amb 200 guàrdies civils, va aconseguir desarticular completament tota Espanya i desacreditar el règim parlamentari, ja que a part d'una ínfima excepció, la totalitat dels representants del poble, de manera vergonyosa compliren l'ordre de "Todos al suelo" que els hi va cridar l'esmentat T.C. (sic), donant més valor al perill que al seu honor, que tiraren per terra juntament amb llurs còrps (sic).

Però ni tan sols aquest intel·ligent i decidit rebel tenia coneixement de que havia d'aprofitar-se d'aquella afortunada situació, que permetia la presa del Poder, al primer que ho hagués intentat. I no es va presentar ningú, durant aquesta situació que durà moltes hores. Això indica que no hi havia res de preparat. Es pot qualificar aquesta acció de Pronunciament?

Jo crec que és per això, per evitar el ridícul, que molts dels parlamentaris des del primer moment han desitjat donar més importància que la real -quasi nul·la- al fet, fent creure que era molta part de l'Exèrcit, la complicada.

El personatge més important implicat, el tinent general milans del Bosch, Capità General de la 3ª Regió Militar (València), que va fer? Es cert que va fer sortir al carrer els tancs, limitant-se després a sentar-se (sic) en un silló tocant-se el llombríglol. Sortosament no se li va irritar, doncs poques hores després, al sentir el discurs del Rei, va cessar el toc, al mateix temps que ordenava retirar els tancs. Aquest home pot ser condemnat per rebel? Si veritablement ho hagués sigut, hauria publicat un Bando, explicant les raons per les quals prenia el

Poder, i sense cap oposició ho hagués aconseguit, almenys momentàniament. I no va ser així. I amb més motiu es pot aplicar aquest raonament als altres comparses de menys personalitat, fins i tot el general Alfonso Armada.

Sent així, crec que els futurs Consells de Guerra farien veritable justícia si es limitessin a jutjar, per acte de rebel·lió, el TC Tejero, amb moltes circumstàncies agreujants, però també la circumstància atenuant d'indiscutible bogeria. I condemnar amb relativa severitat -preferentment la separació de l'Exèrcit - els demés processats, no per acte de rebel·lió, sinó per idiotes.

La realitat és que avui l'Exèrcit, a l'excepció de una minoria nostàlgica, no vol, ni pot (moralment), fer un Pronunciament, encara que ha sigut, és o vol continuar a ser, àrbitre del destí d'Espanya. I serà així -perquè posseeix les armes- fins que hi hagi un règim arrelat (democràcia), del qual, la seva força pugui contrarestar la força d'aquelles armes.

Però ara l'Exèrcit actua patriòticament, acceptant el giro (sic) de la Tirania cap a la Democràcia, inspirat per el nostre Rei, que mereix tot el meu respecte -malgrat que jo continuo essent fonamentalment republicà- i l'admiració per Suárez, que va portar a feliç terme el difícil inici del canvi de règim. L'Exèrcit mereix actualment la consideració i l'estima del poble espanyol, per la seva fidelitat a la Constitució i a la difícil marxa vers la Democràcia, malgrat haver-hi un govern que no pot governar bé i una oposició poc afortunada.

Es pot demanar una prova major de lleialtat que el haver suportat que els matessin com conills? En no importa quin moment d'aquests dos darrers segles, si els hi haguessin assassinat un general, no haurien esperat que assassinessin el segon per prendre el Poder.

Tenim doncs, el deure d'exterioritzar la nostra confiança en aquest lleial Exèrcit, demanant-li solament que es depuri d'aquella minoria nostàlgica més imbècil que rebel, que el pot perjudicar.

Sent així, el poble espanyol pot ser optimista, enlloc de viure en l'actual angòxia. Ω

Brussel·les, 3 de febrer del 1982.

Mallorquí

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca. Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada

Restaurant Hípica son Pardo

Menús a 900 ptes.
Diumenges a 2000

Tel. 971 201 017

Dimissió per la immigrada Julia Garcia-Valdecasas Octaveta repartida a Barcelona després de la darrera manifestació

Des de que Julia García-Valdecasas va ser nomenada delegada de govern del PPA Catalunya l'any 1996, els moviments socials estem més que mai al punt de mira de la criminalització i la repressió. El balanç supera les 650 detencions en 5 anys, a raó d'un muntatge policial, judicial i mediàtic cada 3 mesos aproximadament, havent-se incrementat desmesuradament aquestes darreres setmanes. Una ullada panoràmica als esdeveniments d'aquests darreres anys pot servir d'aproximació:

- l'any 96, la policia vinculava la

tigiar les protestes. El ministre Josep Piqué, en declaracions públiques, veu «a ETA rera la protesta».

- Excusant-se en la visita del Banc Mundial (BM), des de febrer de 2001 s'han desallotjat més de 25 cases okupades, algunes sense ordre judicial ni previ avís.
- El passat 24 de juny, la resposta de la policia nacional a una manifestació unitària i festiva convocada per la «Campanya contra el BM» i seguida per més de 30.000 persones fou: la infiltració d'es-

Milers de persones es manifestaren pels carrers de Barcelona com ho varen fer fa una setmana. En aquesta ocasió no hi ha hagut incidents.

resposta al desallotjament del Cinema Princesa amb Jarrai; el 97, als okupes de Terrassa amb escamots armats; el 98, onada repressiva de desallotjaments: els desallotjaven, apallissaven, els apuntaven amb pistoles, els detenien i a sobre els acusaven d'agressió a la policia.

- El mes de gener del 99 Aznar visita la Universitat Autònoma: la protesta estudiantil és reprimida brutalment, violant així l'autonomia universitària. Mayor Oreja fa pública una llista d'estudiants perillosos relacionats amb Jarrai, fet que aixeca encara més indignacions.
- El 12 d'octubre de 1999, després de 17 anys d'acte feixista celebrat impunement, el moviment anti-feixista ha de suportar que se'l criminalitzi, empresoni i se'l relacioni altre cop amb Jarrai. Es recuperen del cop i demostren qui són els violents i els que actuen impunement: 12.000 persones prenen el carrer el 21 d'octubre en protesta per l'empresonament de 14 persones.
- El 2000 la prepotència del Partit Popular culmina amb una nova desfílada militar a Barcelona, que vol ser una nova demostració de força del govern central. Quan el teixit associatiu i antimilitarista surt al carrer a rebutjar l'ocupació, Interior, el CESID i alguns mitjans de comunicació tornen a utilitzar el fantasma de Jarrai per a despres-

camots de provocadors fent tren-cadisses per tal de criminalitzar l'acte, reiterades càrregues sense motiu ("legitimades" per l'acció dels escamots), detencions indiscriminades, cops i garrotades a tort i a dret (fins i tot a persones lícitament reunides o esperant ser ateses a un centre sanitari), ocupació policial del centre de Barcelona. El resultat: 22 persones detingudes i retingudes il·legalment, més de 60 de ferides, vergonyoses declaracions de càrrecs polítics defensant l'actuació policial i desenes de milers de persones indignades.

El Partit Popular ha decidit imposar la màxima franquista de «La calle es mía».

I ho està fent a costa de desprestigiar, reprimir i desestructurar els moviments socials. **Ω**

DIMISSION DE JULIA GARCIA VALDECASAS JA!

S A C A P O L A D O R A

Espais de progrés: Llevant

Quan vàrem rebre el butlletí número 0 de la Conselleria de Medi Ambient, en principi el color i les fotografies ens varen fer pensar que es tractava d'un fulletó publicitari dels Testimonis de Jehovà, ja que la similitud gràfica amb el seu butlletí "Despertar" és francament extraordinària: la fotografia d'una dona amb els ulls mirant cap al cel, el far a la vora dels penyals que hi ha al darrere, la mar de fons i uns núvols primers que ocupen la part inferior de tota una pàgina en blau són francament memorables.

La perspectiva dels nous Messies, en un to no gens subliminal.

Pardalada

Quatre illes, un país, cap frontera.

Estupidesa²

Una bandera per a les Illes Balears.

Per què, si ja tenim la quadrabarrada llisa i pelada de sempre?

No hi va haver cap problema per determinar quins símbols podien ser assumits com a representatius per als ciutadans de cada illa: la senyera quadrabarrada comuna a tots els territoris del País Català i l'escut tradicional de cada Universitat (el Govern insular específic).

La senyera amb la franja morada, òbviament, per tant, no ha deixat mai de ser el que en podríem dir una bandera mallorquina, i encara!

Collonada³

La de l'himne balear, que recorda els "coros y danzas" que simbolitzaven la riquesa folklòrica de les "provincias españolas".

Ni "La Balanguera" ni, molt menys encara, el "Siau qui sou" de Guillem d'Efak, ja que els menorquins, els eivissencs i els formenters es poden sentir més identificats amb la "Catalunya triomfant" d'"Els Segadors" que no amb el Regne de Mallorca: quin avantatge té per a un menorquí, un eivissenc o un formenter ser mallorquí i no català, posats a renunciar a l'espanyolitat i a ser qui som?

Coneixem formenterers-catalans, eivissencs-catalans i menorquins-catalans, però no coneixem cap formenter, eivissenc o menorquí que pugui acceptar com a propi el gentilici de "mallorquí".

Gran collonada, per tant, la de pretendre que un no mallorquí assumeixi aquest qualificatiu quan pot optar

pel genèric i integrador "català".

Què voleu que us diguem, però això de menorquí i mallorquí alhora, posem per cas, només ho podem entendre amb l'afegit de "i espanyol, clar!".

Tot sigui per "ofrendar nuevas glorias a España".

I això ens duu a formular la pregunta que suposam que ningú no ens contestarà: Com és que des del Pacte de Progrés tenen tant d'interès a facilitar amb aquestes pardalades aparentment innocents que el PP guanyi les properes eleccions autonòmiques? O no veuen que el PP els segueix el joc per fer-los avançar per un camí sense sortida?

Quan des de la Presidència del Govern de les Illes Balears s'indica que la intenció és "que els ciutadans tinguin clar que no som quatre illes perdudes a la Mediterrània", això és una mena d'insult per al comú, ja que sabem perfectament què és cada illa i que representa en el marc del País Català, d'Espanya, d'Europa i del món tot.

Avinguda Rural (I)

Abans ens volien fer anar de Palma a Manacor per autovia, després per carretera desdoblada i últimament per avinguda rural.

La via de comunicació, de tota manera, sempre ha consistit en un ample cinturó d'asfalt amb dos carrils unidireccionals en cada sentit de la marxa.

La denominació Avinguda Rural és un insult (i ja en duim molts) a la intel·ligència del comú dels mallorquins; una denominació que només pot haver estat parida per un integrista descervellat o per una mala empresa de publicitat.

Aznar a Menorca

El president "Ansar" —com l'anomenà el president Bush, en reconeixement del pes en política internacional de la gran Espanya— ha elegit Menorca per passar les properes vacances d'estiu.

Com que es rumoreja que es podria deixar veure en pla estrella per qualsevol festa menorquina —amb cavalls, ja se sap— els indígenes ja han decidit rebre'l com es mereix un polític tan tolerant i respectuós amb el nostre poble.

Avinguda Rural (II)

Ben mirat, una autopista curta amb carrils d'entrada i de sortida en forma de rotondes.

No sabem si es tracta d'un disseny futurista o una forma de fer-se veure pròpia de quatre torracollons.

Alexei Shirov

En una entrevista per un canal espanyol privat de televisió, al sots-campió del món d'escacs, «l'espanyol» Alexei Shirov, li demanen que demostrï que ell és espanyol, ja que té la nacionalitat espanyola.

El públic present al plató no es creu que això (la seva espanyolitat) sigui veritat i riu molt; davant d'això, el «lituà-espanyol» Shirov s'aixeca, es dirigeix al públic i li diu: «Yo nací en Riga, Lituania, que no es España y después viví en Tarragona, Catalunya, que tampoco es España. Por lo tanto, ¿como os puedo demostrar que soy español?».

Ja podeu imaginar com van reaccionar els presents: esbrincada impressionant, crits, fins i tot algun insult de fons... i pausa per evitar mals majors.

Suposam que es va atrevir a encarar-se als espanyols perquè com a lituà ja té l'experiència de guerrear amb els també agressius russos. I això fa call.

Iberia, Telefónica...

Els espanyols, més amants de l'economia especulativa que no de l'economia productiva que ens caracteritza a nosaltres, han intentat accedir al mercat hispanoamericà aprofitant l'engany històric de la "madre patria".

El resultat és ben evident: els atemptats i els boicots a les empreses i als productes espanyols a Argentina han permès visualitzar clarament que la bandera rojigualda no és precisament un símbol massa admirat pels "descendientes de españoles".

Terra

Un cas semblant a Iberia pel que fa a les ànsies expansives: la compra de Lycos ha suposat tant una pèrdua per a Terra (del grup Telefónica) com per a Lycos.

Negocis d'espanyols? Mal negoci.

Als bancs els passarà tres quarts d'això mateix: pèrdues assegurades quan pretenen operar en uns mercats internacionals on la cultura de la "xapussa" té poca cosa a fer en competència amb els professionals acostumats a l'èxit derivat de l'esforç i no pas de l'espòli i del robatori. **Ω**

PATRICIA
PERRUQUERIA UNISEX EUROPEA AFRO-AMERICANA

TOT TIPUS DE TRUNYELLES, EXTENSIONS, PÈL COSIT, TENYIT FIXOS I TEMPORALS, PERMANENTS, TALLATS, EMMOTLLATS, POSTISSOS, CUES, PERRUQUES, MAQUILLATGE, MANICURA, PEDICURA... PRODUCTES AFROAMERICANS

CARRER DE JERONI POU, 4

CIUTAT DE MALLORCA

TEL. 971 465 094

ÉS LA MATEIXA
GENT A QUI LI
MOLESTA
QUE ES
PARLE
PENSE I
S'ESCRICA

PORT DE POLLENÇA

Fa 14 anys que n'Aina Maria de la Creu Ubach és la corresponsal d'assegurances Catalana d'Occident al Port de Pollença. També fa d'administradora de finques de propietat horitzontal. Son pare, n'Estanislau de la Creu va obrir aquesta corresponsalia fa 20 anys. Tel. 971 864 411

Fa un any que la família Orejuela regenta el Restaurant -Pizzeria Poli a Sant Vicenç. Se menja per una mitjana de 1500 ptes. Dia 1 de juliol l'hi entraren els lladres que no li feren destrossa ni se'n dugueren res més que 120 marcs alemanys. També entraren a la Tasca d'en Ramon el barbut que com que te molt mal caràcter i fa mala cara sempre te el local mig buit, però que aquest dia tenia 35.000 ptes i les hi foteren.

Fa 22 anys que la família Triguero regenta el Restaurant Pepe's au Moll. Despatxa menús a 1000, 1-400 i a 1800 ptes. Tel. 971 866 797

Fa 10 anys que na Caterina Cerdà regenta el Restaurant El Siller al Moll de Pollença. Fa cuina mallorquina creativa. Te un hort a Cuxach on el seu home cultiva les fruites i verdures que ella cuina. Es menja a la carta per una mitjana de 3500 ptes. Tel. 971 866 210

Fa 18 anys que n'Antoni Roig de can Xumeu de Formentera regenta amb na Margalida Ferragut la botiga d'Ultramarins can Jordi al Moll de Pollença. El pare de la madona, Jordi Ferragut va obrir aquesta botiga fa 45 anys. Tel. 971 866 306

POLLÈNÇA

Les germanes Ruiz Mora són les madores de GESIMPO (Gestió Immobiliària Pollencina) al carrer de Pius XI de Pollença. Ara fa 15 dies que han obert sucursal al carrer de les Monges del Moll de Pollença. Tel. 971 533 450

Fa 12 anys que en Sebastià Gómez Cifre i el ser germà Sergi obren l'empresa de Construcció Gómez Cifre al carrer de Titto Cittadini de Pollença. Tenen una trentena d'operaris. Tel. 971 531 819

Fa 4 anys que na Francesca company regenta la Rentadoria Pollença al carrer de Titto Cittadini. És una rentadoria ecològica. Tel. 971 531 319

Són els amos i els empleats de empres de busseig Scuba Pollentia amb sucursal a Can Picafort. Tresquen per davall l'aigua per les badies de Pollença i d'Alcúdia. Lloguen material de busseig, ensenyen a bussejar, fan excursions amb gent experimentada i donen llicències. Tel. 971 867 978

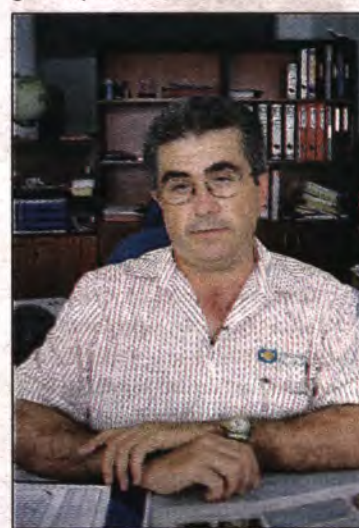
En Joan Torrandell és l'amo jove de la Ferreria Pollença al carrer de Sor Flor Ricomana. A la foto amb el seu ajudant Joan Alegre. Tel. 971 534 766

Fa 12 anys que na Patricia Fuster regenta la Immobiliària Vives a la Plaça de les Munars de Pollença. Lloga cases i xalets per als estiuejants a un preu mig de 200.000 ptes la setmana. També en tenen un de 10 llits a 600.000 ptes. la setmana, tot a la zona nord de Mallorca. Tel. 971 534 160

Fa 25 anys que en Toni Dionís Benassar va obrir la Galeria d'Art Benassar a la Plaça Major de Pollença. N'Antoni, és pintor de tota la vida. Tel. 971 533 514

Fa 12 anys que en José M. Vallejo va fundar la companyia d'Autocars Discrecionals Port de Pollença. Tel. 971 864 310

Fa 6 anys que en José Moreno i na Carme Rubio a qui veiem amb el seu fill Josep regenten el Restaurant Hibiscus al carrer Formentor del Moll de Pollença. Se menja a la carta per unes 2000 ptes. Tel. 971 866 483

Fa 17 anys que en Jaume Sebastia va obrir la Immobiliària Prestige Properties al Port de Pollença. Ara fa un any que s'ha traslladat el carrer del Roser Vell de Pollença. Tel. 971 535 076

Fa 3 mesos que en Jaume Vives ha obert el Despatx d'Assegurances Vives al carrer de Titto Cittadini de Pollença. És agent General AXA Mare Nostrum. Tel. 971 533 214

Fa 30 anys que na Magdalena Manuel i Palou va obrir la Perruqueria Unisex Malen a Pollença. Fou la primera perruqueria que tallà els cabells a les dones i als homes del poble. I no passà res, diu na Magdalena qui va rompre el tabú de la separació de sexes a les perruqueries. A la foto amb la seva neta Núria i la seva oficiala Aina. Tel. 971 531 418

Fa 50 anys que en Llorenç Valls va obrir la Fàbrica de Gelats Valls al carrer del Canonge Roger de Pollença. El trobarem venent gelats amb el seu carretet pels carrers de u Moll. Tel. 971 530 264

Fa 16 anys que en Rafel Mercer a qui veiem amb els seus oficinistes va obrir l'Elèctrica Port au Moll de Pollença. Fa instal·lacions a barques i cases i ven electrodomèstics. Tel. 971 866 788

PORT DE POLLENÇA

Fa una setmana que en Pepe Alcaraz ha obert la botiga de 100 Rivero Fortuna au Moll de Pollença. Tel. 669 985 040

Fa 4 anys que na Pilar Arbiol va obrir el Saló d'Estètica Pilar au Moll de Pollença. Quiromassatge, banys de fang, etc. Tel. 971 864 938

Fa un any que na Maite Parada de Salamanca va obrir la botiga M.P. Alta Decoració au Moll de Pollença. Te mobles estil colonial, reproduccions i objectes de decoració. Tel. 971 867 289.

Fa un anys que en Pau Conill de Barcelona regenta el Restaurant As de Guia au Moll de Pollença. Despatxa les tapes i el marisc. Se menja per unes 2500 ptes a la carta. Tel. 971 867 257

Fa 6 anys que en Francesc Vives va obrir el Músic Bar I... au Moll. Bar de joventut on a més d'escollar música juguen a escacs i a futbollet. Tel. 971 866 831

Als 18 anys, en Víctor Rodríguez - ara en té 40- va fundar la Constructora VITO-DESA al Moll de Pollença. Te una trentena d'operaris. Tel. 971 867 242

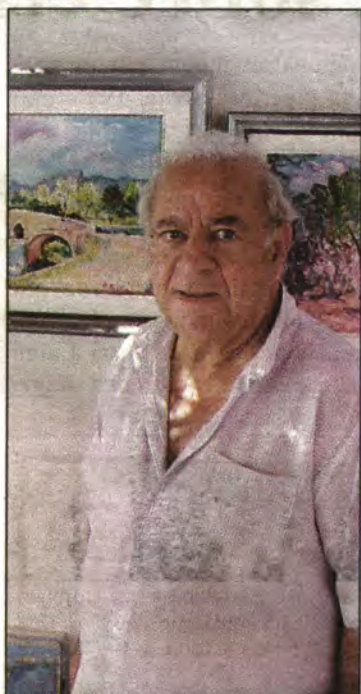

Fa 16 anys que na Joana Serra a qui veiem amb el seu fill, regenta l'empresa Cuinhogar au Moll. Instal·len mobles de cuina de bany. Tel. 971 866 313

Fa 3 anys que na Charo Palma de Sevilla regenta la Cafeteria Esperança au Moll. Plat combinat més beguda 1200 ptes. Tel. 971 866 155

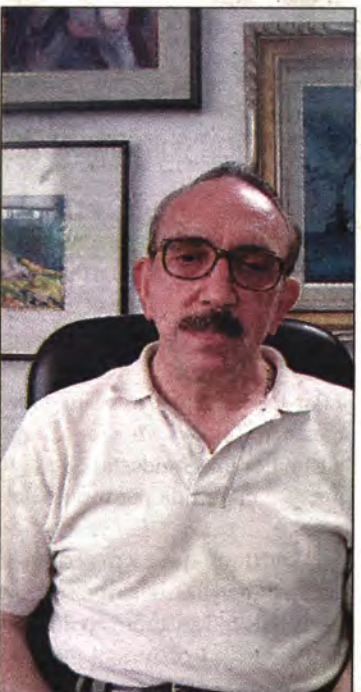
CALA SANT VICENÇ

Fa 40 anys que en Pere Alzina pinta a l'oli paisatges i marines al seu estudi de Cala Sant Vicenç. Tel. 971 530 485

Na Maria Torrandell, a qui veiem amb sa filla Margarida és la madona del souvenir Maria a Sant Vicenç de la Cala. Sa mare Francisca Vicenç va obrir aquesta botiga fa 32 anys. Tel. 971 530 221

Fa 4 anys que en Biel Bauçà i 9 socis més s'associaren per fundar les Vivenes Turístiques del Nord de Mallorca i Cala d'Or. Lloguen a tour operadors i a particulars xalets, pisos i cases. Tel. 971 534 227

Na Joana Cerdà i na Joana Torres són les dependents del Super Marina a Sant Vicenç de la Cala.

Na Maria Roger és la madona jove del Restaurant Modest a la Cala Sant Vicenç. Tel. 971 533 849

Fa 11 anys que la família Cerdà Sastre va obrir el Restaurant Cala Barca a aquesta cala de Sant Vicenç de la Cala a una caseta de pescadors que des de fa 200 anys pertanyia als seus avantpassats pescadors. De fet, l'amo surt molts de dies a pescar el peix que més tard cuinen. Se menja des de les 1.000 a les 8000 ptes a la carta. Tel. 971 534 336

Fa 6 anys que la família Plomer regenta la Cafeteria Mallorca just davant la Cala Sant Vicenç. Despatxen al pa amb oli, el llom torrat i el menjar ràpid. Tel. 971 534 603

Bar Cafeteria Mallorca

Pa amb oli, llom torrat, plats combinats
Carrer Molins s/n just davant la platja
Tel. 971 534603 Cala Sant Vicenç

Aclariment sobre els redimonis

«No t'alabis de fer mal perquè és un vici infernal» (Refrany català).

«Amb arguments combats falsa creença» (Ramon Llull).

Jo no mantinc converses amb dimonis ni tampoc amb dissortats (dic dissortats perquè no se'n pot dir cap altra cosa) fantasmes que s'hi fan passar, no donen la cara, menteixen -potser per donar credibilitat al paperot de dimonis que volen fer-, tot plegat com qui pontifica des de l'Infern, eixa mena de suposada discoteca subterrània, al modest parer de la modernor. Veges tu si n'hi ha, de gent volada!. Un cas més de desestructuració mental indígena. N'hi ha que no sé què volen fer, parlant de drogues, dimonis, terroristes... Volen ser originals? Volen donar-se les d'interessants? Doncs sí que van escassos en recursos. Evidentment que tot això no és camí per crear la nostra llibertat en la realitat social. Evidentment. Però aquesta genteta semblen feliços i tot: «Hi ha dues maneres d'assolir la felicitat: la una fer-se l'idiota, l'altra ser-ho de debò» (E. J. Poncela).

Com escrivia Petroni al Sàtiricó: «Crec que els immortals (déus) volen que tot rutlli així, car ara no...pensa ningú més que en l'or...Els déus, oblidats als temples...com a càstig a la nostra impietat, els camps romanen eixorcs... no ens atrevim pas ni a enlairar-nos al coneixement de les arts inventades en un altre temps: detractors d'allò antic, no coneixem més ciència que la dissolució...»...els homes veuen més de gust una barra d'or que totes les obres mestres d'A-

pel·les i Fídies i els altres grecs fells, com ells els anomenen».

La nació que té més sectes satàniques -si bé és de majoria musulmana sunnita, un 8% dels kurds són satanistes, xifra altíssima i totalment insòlita en qualsevol nació- és la kurda, que també és la nació major -més de 40 milions de kurds- sense Estat propi. Així tracta el dimoni els seus adoradors. Potser aquests infernals volen fer una cosa així a Catalunya. «La mentida més subtil del dimoni -deia Baudelaire a «Les fleurs du mal»- és dir que ell no existeix». Evidentment, quan Catalunya era una nació en creixement teníem les coses ben clares (com les tenen avui en dia als països capdavanters i en creixement): Jaume I, després de la rendició de la ciutat de València (9 d'octubre de 1238) narra a la Crònica: «quan vim nostra senyera sus en la torre, descavalgam del cavall e endreçam-nos vers Orient e ploram de nostres ulls e besam la terra per la gran mercè que Déu nos havia feita».

Madrid és l'única capital europea que té un monument alçat a l'Àngel Caigut, la qual cosa sembla molt en sintonia amb el nom en castellà «Pedro Bote-ro» de l'autor de l'email: el dimoni té molts trets típicament espanyols, més si tenim en compte que l'Imperi ha estat el Monstre genocida major de la Història de la Humanitat.

«Anomenem estupidesa no pas una ignorància qualsevol, sinó la viciosa de les coses que cal estimar i defugir». «Sabem que els dimonis són esperits avídissims de fer el mal, allunyats

de qualsevol cosa justa, inflats de supèrbies, lívids d'enveja, i sorruts, per enganyar» (St. Agustí de Bona, Numídia, 354-430, bisbe i gran arquitecte de l'Església d'Occident). Per tant, evidentment, no hi ha res de més reaccionari que voler fer simpàtics els redimonions. De tota manera, dir reaccionari a algú sense conèixer-lo és una simple

calúmnia, en aquest cas, a més, una calúmnia anònima d'algú que ni tan sols té el coratge de donar la cara. El meu historial és ben esquerrà i ecopacifista (des de lluita antifrancista a moviment antinuclear o drets humans, entre altres), el que passa és que l'actual esquerranisme està en hores prou baixes, dissortadament, a hores d'ara, i prou ple d'snobs i gent superficial i dogmàtica que, com aquests dimonions, no dubten el més mínim a calumniar covardament algú que ni coneixen, per això entenc que tot aquest ectoplasma pseudoprogressista (ple de

venuts que viuen del poltronam pur i dur, d'alliberats d'uns sindicats subvencionats pel poder, de guanyapremis que no es relacionen amb la gent corrent del carrer, de progrés selectes de soparot, medalla i autobombo...en fi, tota una flora prou patètica) té molt de falsia i és molt insuficient per a molts projectes, entre altres el nacional. «Dins la voluntat de l'home hi ha un poder d'adelerar allò que fa, de la seva boira interior, un sol» (Lanza del Vasto). Dins aquesta progressia subvencionada hi ha més enveges i mentida (de vegades el caràcter d'aquesta gent concorda curiósament amb els trets que St. Agustí atribueix certament als dimonis) que no pas amor i dignitat, aquests darrers trets tradicionalment esquerrans i alliberadors. De vegades o a sovint aquesta pseudoprogressia subvencionada i panxacontenta sols és una genteta que ha usurpat el nom i les patents de progrés i d'esquerra. Perquè descobrir a fons l'amor dóna temor de defraudar un fet tan gran.

L'amor dóna també sentit d'eternitat. Sempre és fresc, és pur, incontaminable, immarcescible. Eternitat i temor a defraudar a l'amor porten cap a la fe en Déu. Qui, a través dels perills o simplement de la vida, no ha descobert l'amor, és ben improbable que pugui creure realment en Déu.

«En l'original grec d'Efesis llegim que els cristians són el poema (poema) de Déu. Talment que també Déu és un poeta. Els seus poemes són serens, flexibles, rics en significats. Ha encar-

nats els seus poemes en homes». (Richard Wurmbrand, màrtir cristià d'una minoria nacional sota opressió de l'Estat totalitari romanès).

«Ha plogut a bots i barrals i la natura, vigoritzada, ha obert les parpelles amb reflexos mareosos damunt la terra fosca. Tanta de claror m'exalta, i m'he enfilat per terra de muntanya, partida vinya i partida bosc, que és de la Comunitat Comarcal, i que paga primícia de tots fruits a la Pia Gaubança de Santa Clara. He arribat, no m'he adonat com, a una contrada on unes petites piràmides de fang blanc m'han recordat per llur meravellosa projecció, els mots del Gran Romeu barbaflorit, segons els quals Déu és poder de saviesa i de bonesa, i de llibertat. Amb rars instruments de precisió n'he calculat les dimensions i els implícits abismes. Un voler irresistible m'ha portat entre torrents i esbalços, a la planella que domina la vall immemorial dels avions perduts i de llurs desferres retrospectives». (Josep Vicenç Foix).

«Totes les coses són l'obra del Gran Esperit. Hauríem de saber que Ell està pertot arreu:

als arbres, a les herbes,
als rius, a les muntanyes,
als animals de quatre potes,
als éssers alats.

I més encara, perquè és més important,

hauríem d'entendre que Ell està per damunt tots aquests éssers».

(Cèrvol negre, LAKOTA). Ω

Ricard Colom

Del passadís de la mort a la presó dels mitjans

CECILI BUELE I RAMIS. DIPUTAT DEL PSM-ENTESA NACIONALISTA AL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Benvolgut J.J. Martínez:

En nom d'alguna gent que t'hem volgut donar suport, des de Mallorca, perquè aconseguissis deslliurar-te de la pena de mort als Estats Units de Nordamèrica, vull adreçar-te unes paraules ben planeres. De felicitació profunda cer-

tament, alhora que d'estranyesa agra barrejada.

De felicitació profunda. Has aconseguit sortir del passadís de la mort. Ets ja un home lliure. Gràcies a la lluita persistent de ta mare i de ton pare, que han rebut, entre d'altres, el nostre suport i el de tantíssima gent mallorquina que ha

arribat a viure i a patir com en carn pròpia la teva situació personal força angoixant, en aquests darrers anys d'empresonament indesitjable.

Lluny de mi pretendre donarte cap lliçó, en res de res! Ni aconsellar-te, ni suggerir-te, ni recomanar-te. Només vull fer-te arribar una opinió modesta, que crec que és compartida per molts d'altres.

Voldríem que, en arribar a Mallorca, tenguessis ben present que molts dels qui sortírem en defensa teva, quan et trobaves al passadís de la mort als EE.UU., no ho férem perquè fossis un hispà a Nordamèrica, ni perquè t'hi reconeguissis espanyol, ni perquè et consideràssim bon al·lot, ni tan sols perquè et creguéssim innocent dels

crims pels quals se t'acusava. No, Joaquín José.

Ho férem, simplement, com ja ho havíem fet abans amb altres i ho continuarem fent amb altres d'ara endavant, per un motiu molt més simple i més senzill. Clar i llampanant, perquè ets persona humana. I com a tal, tenim la ferma convicció profunda que tens tot el dret del món a seguir viu durant molts d'anys, pel simple fet d'haver nascut un dia. I que ningú no té dret a matar ningú, en nom de res, sia allà on sia.

D'aquí ve la nostra estranyesa agra, de què et parlava més amunt. En sortir del passadís de la mort, pel que poguérem veure i encara constatarem cada dia que passa, t'has anat capficant cada cop més dins

aquesta gran xarxa que t'encercla i que veim i definim com a presó dels mitjans. Mitjans de comunicació, és clar. T'hi veim engabiat, i voldríem veure't lliure!

No t'ha de sorprendre, en conseqüència, que gosi dir-te públicament, des dels mateixos mitjans de comunicació, allò que hagués complagut més els nostres ànims: que la teva primera venguda a Mallorca hauria d'haver estat per descansar, i trobar-te en família amb tota aquella gent que va voler romandre al teu costat als moments més difícils de ta vida.

Això no serà així, com hem pogut saber avui mateix en premsa. Serà una vertadera llàstima, crec jo. Tu saps molt més que jo mateix allò que més convé als teus projectes.

Tira endavant, Joaquín José. Que la vida perilla per a molts d'altres! I n'hi ha que també som amb tots aquests. Sense mitjans, és clar, però amb gran força! Ω

Mallorca, 24 de juny de 2001.

Jaume Vives Palau
AGENTE AXA SEGUROS

C/. Tito Cittadini, 7, Bajos
07460 Pollença

Tel. y Fax: 971 533214
Móvil: 639 007 203

Vives
assegurances

L'entrellat irreverent (6) Libacions

JOAN SORELL ADROVER

N'Eduarne començà el contacte amb el primer client, per valor de 20.000 pessetes, fent-li unes libacions que sabia el començarien a posar calent. No trobà oportú fer que es dutxàs abans d'iniciar la relació sexual directa amb ell, però sí que el rentà un poc amb les seves pròpies mans. Li digué que el seu penis era per fer-li un bon homenatge, una cosa que ja l'escalfà de bon de veres.

Saps?, és la primera vegada que ho faig per doblers, avui m'he decidit a donar aquest pas, comentà n'Eduarne, quan tots dos ja estaven despullats i preparats per posar-se al llit.

M'ho imaginava, no t'havia vist mai per aquí. Amb jo no cal que t'esforcis, aviat em

quedo satisfet, li digué el client.

Vols dir que pateixes d'ejaculació precoç?, li demanà la verge com a berganta.

No ho crec, però a vegades m'ha passat que m'he corregut molt ràpid, digué el client.

Perquè això no succeís, n'Eduarne pensà que li havia de xupar la perdiu amb delicadesa, i que havia de deixar passar temps abans de que la penetràs. Però començà a fer-li un massatge, i el temps de les fregues encetaren de debò la conversa.

Tu deus ser basca, aquest nom d'Eduarne em sona de per allà, li digué en Robert.

Encertes, som de la part obrera de Bilbo, de la vorera esquerra del Nervión, que en

diuen. I tu, ets de Barcelona?, demanà la santa amb esperances de deixar de ser-ho.

Som de prop, de Gavà, però visc aquí mateix, a Sarrià, perquè m'agraden els carrers amples i els edificis moderns, és un bon barri, digué el client.

Ets de l'Espanyol?, tornà a qüestionar-lo n'Eduarne.

No, som del Barça. En aquest barri no havíem estat tan bé mai des de que el buidaren de pericos. A Montjuïc estan millor, s'encarrega de tenir-los compte l'Ajuntament, que els ha donat pel sac posant a l'estadi olímpic el nom de Lluís Companys, comentà un poc exaltat en Robert.

Companys, el vostre president assassinat pels franquistes, saps on el mataren?, insistí l'al·lota, quan ja estava a dues passes de ser desvirgada com a puta.

Es clar que ho sé, al castell de la mateixa muntanya, prop del camp que utilitza ara l'Es-

panyol. Crec que li pegaren quatre trets una matinada, comentà el client.

Quan ja li havia xuclat el penis, que segons calculà en aquells moments n'Eduarne feia 15 centímetres, la puta s'acabà de desinhibir, i començà el joc de fer creure al client que cercava en ell qualche cosa més que una bona conversació. Per això estic aquí, pensava.

Es bolcaren durant deu minuts dins el llit, fins que el barceloní es va córrer, cosa que succeí en el moment oportú.

Hem fet bé l'amor, foren les primeres paraules que digué la basca en acabar la seva primera feina com a puta. Si vols, ens podem quedar una estona parlant, afegí.

(...)

Poc temps després, a la sala on les meques esperaven ser cridades per presentar-se davant el primer que tocàs a la porta, una televisió espanyola oferia un dels seus clàssics noticiaris,

amb la manipulació i l'insult cap als nacionalismes perifèrics com a norma habitual.

N'Eduarne es seia entre na Sofia i na Pilar, que abans de tot li demanaren a la novella com li havia anat el primer contacte. Bé, sense més comentaris, els respongué aquesta un poc resignada.

Per la televisió sortien contínuament personatges estrambòtics que defensaven el règim "constitucional", és a dir, llepaculs del poder establert, els quals, no tenen altra cosa que fer que estar tot el dia i part de la nit fent declaracions reaccionàries envoltats de micròfons.

N'Eduarne tornà més vermella que una tomàtiga.

Tu ets basca, no?, li demanà na Rosa.

Ja està, ja m'ho tornen a preguntar, pensà l'al·lota, i encara envermellí més abans de respondre amb una veu quasi inaudible que sí. **Ω**

El Trot és cosa nostra

Alemanya versus Balears

MIQUEL ALEMANY I BAL·LE

El cap de setmana previ a les festes de Sant Joan, es celebrà als hipòdroms mallorquins de Son Pardo i Manacor, dues corregudes reservades per conductors amateurs. Els menadors foren de nacionalitat alemanya i nascuts a Mallorca o Eivissa. Aquestes dues corregudes són conegudes pels aficionats com el «match» Alemanya-Balears.

Cinc jockeys del país germànic, es desplaçaren a Mallorca per poder conduir cavalls de trot.

El «match» s'inicià a Son Pardo el divendres 22 de juny. Dues menadores mallorquines no pogueren prendre part en la correguda, degut al obit del padrí de una d'elles, succeït el mateix dia 22. Antoni Garau i Rosselló (padrí dels jockeys Isabel i Antoni Garau) morí als 80 anys. Els seus nets i la menadora Esther Sáez decidiren retirar-se en senyal de dol.

La carrera a Son Pardo, fou guanyada per l'egua «Brigit Lobell», conduïda per Vicenç Matas, que enregistrà un temps de 1'19"8. Joan Parrona amb l'egua «De Sndy GS» quedà en segona posició, aturant el cronòmetre en 1'20". Aquesta col·locació, fou una gran victòria per Parrona. La gent l'obse-

quià amb una gran ovació. El conductor i preparador de Ciutat, pogué gaudir de la seva onomàstica amb un segon lloc que li saber a glòria.

Renata Drees arribà en tercera posició, conduint el cavall «Dexter Wamba». Aquesta menadora alemanya donà bona impressió. Havia substituït a Isabel Garau. Fou la millor del seu grup. La resta dels seus companys no es pogueren adaptar a la pista de Son Pardo. Els seus cavalls botaren o arribaren dels darrers.

A Manacor, continuà la festa. en el recinte hípic de la carretera d'Artà, la menadora alemanya que aconseguí una col·locació a Son Pardo, guanyà al Municipal de Manacor, conduint l'equí dels germans Garau Fullana «Bussybon». Renata Drees dominà tota la correguda, aconseguint la victòria, amb un temps de 1'18". Aquest triomf fou un homenatge a Antoni Garau i Rosselló (q.e.p.d), propietari de les quadres Garau Fullana. El cavall «Bussybon» va ser el més ràpid de la reunió. Era una bona manera de dir a deu al propietari de una de les païsses més prestigioses de Mallorca. La direcció del hipòdrom de Manacor decidí guar-

La alemanya Renate Drees triomfa amb el francès Bussybon.

dar un minut de silenci a la seva memòria, mentre que la de Son Pardo, va passar desapercebuda la notícia de la seva mort.

Renata Drees demostrà ser una menadora amb talent de professional. Ha obtingut més de 1500 victòries. Fou la millor representant d'Alemanya en aquests «match» organitzats pels programadors dels hipòdroms mallorquins per poder gaudir de carreres les nits d'estiu.

Amb una tercera plaça i una victòria, fou la vertadera guanyadora del «match». Aquests menadors estrangers son els que

cal que vinguin a Mallorca per demostrar la seva condició de «cracks». No convé que torni Joss Verbeeck perquè la seva presència a Mallorca no demostrà la seva condició de

millor del món. Menadors com Renata Drees han de aterrar a Mallorca, que sempre seran benvinguts. Els que no saben demostrar que són un fora de sèrie que se'n tornin al seu país. **Ω**

Nicolau. s.l.u.

C/. Guadalajara, 1 - 07610 Sometimes (Les Meravelles)
Tel. 971 26 20 83 - Fax 971 26 34 55

L'antifranquisme a Mallorca. VII LLIBRE

Eivissa, Formentera, el poemari Rituals i la lluita antifranquista (I)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Era el temps d'arribar al port d'Eivissa amb aquells atrotinats vaixells antics de la Transmediterrània

Aquests dies són ben especials. Inesperadament tornen estimats records ocults en els plecs de la memòria: la melangiosa presència d'Eivissa i Formentera torna, potent, com una mar agitada per fortes onades de goig. De cop i volta, amb la trucada de la consellera de Cultura Fanny Tur comunicant-me que havia guanyat el I Premi de Poesia Illa de Formentera (juntament amb el poeta Bartomeu Ribas) en homenatge a Marià Villangómez, els records s'han acaramullat dins del meu cervell. A l'endemà la premsa d'Eivissa i de Ciutat destacava la notícia del guardó. El poeta Joan Serra i l'amic Joan Albert Ribas, membres del jurat, m'explicaven, una vegada lliurat el premi, l'alta qualitat de les obres presentades i la dificultat que tengueren per a escollir els poemaris finalistes. Sortosament per a qui signa aquest escrit i per a l'amic Bartomeu Ribas hi hagué unanimitat en la decisió dels membres del jurat.

Com explicava una mica més amunt, quan a l'endemà de la trucada de la consellera de Cultura vaig obrir els diaris, hi havia la notícia: «L'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespí i Bartomeu Ribas acaben de guanyar el I Premi de Poesia «Illa de Formentera 2001» amb els poemaris Rituals i Agrupament de la peresa, respectivament. El premi «Illa de Formentera» s'ha instituït en honor del poeta Marià Villangómez i té la voluntat d'esdevenir un dels més importants dels premis de poesia convocats en els Països Catalans. El jurat era format per destacades personalitats del món de la cultura d'Eivissa i Formentera: l'escriptor Jean Serra; Rafel Serra en representació de l'Institut d'Estudis Eivissencs; Vicenç Ferrer, en representació de l'Institut Marc Ferrer; Francesc Escandell per part de l'OCB de Formentera; i Joan Albert Ribas.

L'acte de proclamació dels guanyadors ha tengué lloc a Formentera sota la presidència de la

consellera de Cultura Fanny Tur. Hi eren presents igualment nombroses personalitats del món de la política i de la cultura: el diputat Santiago Ferrer, el batle de Formentera Isidor Torres, el regidor de cultura de Formentera Felip Portes, Josep Lluís Ribes (del Patronat de Cultura de Formentera)... Miquel López Crespí ha publicat aquest darrer temps nombroses obres de poesia, novel·la, teatre, narrativa i assaig Núria i la glòria dels vençuts, Revolta, Acte Únic, Cultura i antifranquisme, Record de Praga, La Ciutat del Sol, Llibre de pregàries, Un violí en el crepuscle...».

De cop i volta, llegint aquestes retxes, en tornaven a la memòria molts records: la presència sempre patent de Marià Villangómez en totes les nostres inicials provatures literàries dels seixanta i setanta; els viatges en temps de la clandestinitat quan fugíem per uns dies de la trista grisor ciutadana. Aleshores ens perdíem per les platges de Formentera -eren els anys dels hippis, de la brutal repressió contra els «barbuts de cabells llargs» i el «nudisme»- tot imaginant la possible existència d'un món més humà i llibertari. Era el temps d'arribar al port d'Eivissa amb aquells atrotinats vaixells antics de la Transmediterrània. Record ara mateix el «Ciutat de Mallorca» que posteriorment seria substituït pel «Ciudad de Tenerife» i unitats semblants, ja molt més grans i còmodes.

Una de les primeres coses que fèiem en arribar era anar al Museu del Puig des Molins, perdre'ns enmig de l'art immens de la civilització púnica i romana... Més tard anàvem a la recerca de la casa on romangueren amagats Rafel Alberti i María Teresa León quan esclatà la sublevació feixista pel juliol del 36...

Record que una de les primeres guies que vaig llegir referents a Eivissa va ser aquella tan famosa de Josep Pla editada per «Destino» en el febrer de l'any 1950

Record que una de les primeres guies que vaig llegir referents

Pilar Costa, Presidenta del Consell Insular d'Eivissa i Formentera en el moment de lliurar el premi de poesia a l'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespí

a Eivissa va ser aquella tan famosa de Josep Pla editada per «Destino» en el febrer de l'any 1950. Per cert que aquest llibre em va desaparèixer, com a tants d'altres, en temps de la transició quan la nostra biblioteca particular era sovint «nacionalitzada» per companys sense gaire manies. Aquests companys mai no se'n recordaven de tornar volums que per a nosaltres eren molt apreciats. Doncs, be: com dèiem, Josep Pla, el famós escriptor -tan franquista ell, tan reaccionari però alhora tan bon prosista- explicava en la guia que comentam el seu viatge a les Illes (Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera) a finals dels quaranta. Aquesta guia portava per títol Guia de Mallorca, Menorca e Ibiza i posteriorment em faig poder fer amb l'edició del 1970, també de «Destino», crec que al cap de poc que sortís.

Josep Pla es dolia, parlant de la civilització púnica, dels robatoris i destruccions fetes pels àrabs (i altres pobles entre els quals podríem parlar també dels cristians) que, a la recerca de joies i objectes de valor, feren malbé les tombes dels antics pobladors de l'illa germana.

He obert l'original del poemari guardonat [Rituals] i de sobte he ensopegat amb un poema

començat a perfilar l'any 1972 a un baret de Sant Carles. En el fons no podem defugir el ressò de la vida que hem viscut, els ecos provinents dels esdeveniments que més ens han sobtat. Rellegesc aquesta pàgina i, com un sobtat llampec, em torna a la memòria el blau-verd de la mar eivissenca en aquells anys juvenils:

I si hi mires / dins del blau de la mar, / hi pots veure les pedres del fons, / petxines, / exèrcits de peixos, / talment un planeta gran, / inabastable com la mateixa terra. / Reialme perfecte del silenci / on moltes nits de lluna plena / ens hi submergíem en haver llegit / Durrell, els antics poetes grecs. / Contemplant la posta de sol, / sempre nova, / rutilant, / ens enfonsàvem en la darrera tebior / de l'horabaixa per art de màgia i encantament. / Malefici dels dies finals. / Esdeveníem, per uns moments, / antics guerrers de periclitades batalles. / Ens perdíem dins les ones / per tornar a ressorgir de nou a la vida, / nus, / xops d'estrelles.

Algú recorda al tenebrós sergent Langa, de la Guàrdia Civil?

Un somni aquest, el de «ressorgir de nous a la vida, nus, xops d'estrelles», que a l'estiu de 1969, a Formentera, s'encarregava d'a-

nihilar el representat de la dictadura franquista a l'Illa. Algú recorda al tenebrós sergent Langa, de la Guàrdia Civil? Jo en vaig sentir parlar en aquells anys. Fins i tot hi hagué una petita denúncia a la revista Triunfo. Però el nom, com tantes d'altres coses, s'havia esborrat de la meua memòria fins que els amics Joan Cerdà i Rosa Rodríguez me l'han recordat en llegir el seu llibre La repressió franquista del moviment hippy a Formentera. 1968-1970 (Res Publica Edicions, 1999). Jo era a la pàgina tretze del llibre quan, de cop i volta... vet aquí el nom de Langa! Diuen els autors: «De tota manera, no hi ha acord sobre les xifres de hippis a Formentera aquell estiu. Una nota confidencial enviada pel capellà de Sant Ferran al Govern Civil hom parla de fins a 700 hippis a l'estiu de 1968, citant com a font el sergent Langa, l'home que, segons el clergue, 'limpió' Formentera. Gràcies a la tasca d'informador policíac d'aquest capellà, sabem que el sergent Langa arribà a Formentera en comissió de servei; va clausurar 19 cases llogades a hippis i 'como la ley no les amparaba para vivir acampados, ser vieron obligados a abandonar la isla'».

Aquest llibre de Joan Cerdà i Rosa Rodríguez és el més inte-

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VII LLIBRE

de M. López Crespí

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2000 fins a l'agost de l'any 2001)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

E P I I

PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ, A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR

ressant que he llegit darrerament sobre aquells anys. Ha estat el lliurament del I Premi de Poesia Illa de Formentera en homenatge a Marià Villangómez, la lectura de La repressió... el que m'ha tornat a la memòria l'ambient d'Eivissa i Formentera en aquell temps. En el capítol «Les Pitiüses, refugi de joves contestataris», en Joan i na Rosa situen a la perfecció l'època, l'ambient estatal i internacional que servia per a bastir tot tipus de contestacions al sistema: «Al estiu de 1968, arreu del món occidental, la revolta dels joves nascuts després de la segona guerra mundial fa trontollar les estructures de benestar assolides, sorgeix una generació que s'afirmarà marginant-se del poder institucional. A França, la societat està paint els Fetx de Maig; als Estats Units, la qüestió racial té múltiples manifestacions, entre les quals destaquen l'eclosió dels Panteres Negres i l'assassinat de Martin Luther King; el clam contra la guerra del Vietnam esdevé tot un signe d'identitat contestatària. A Mèxic, el govern metralla estudiants. Al l'Estat espanyol, el franquisme, a través de Carrero Blanco, adverteix la societat que les

Forces Armades s'encarregaran d'acabar amb qualsevol intent d'alteració del sistema nascut de la insurrecció de juliol de 1936».

En desembarcar a la Sabina, després de passar prop dels freus i de l'illa de l'Espalmador, el primer que anàvem a veure era les restes del Camp de Concentració de Formentera

És només un punt de la introducció però que marca molt bé alguns aspectes essencials de com era el món quan nosaltres, fugint per uns dies de les persecucions de la Brigada Político Social ens perdíem per Cala Tarida o Cala Vadella, per Cala d'Hort o per les casetes de Formentera, abans de l'allau turística del present. Ara bé, en desembarcar a la Sabina, després de passar prop dels freus i de l'illa de l'Espalmador, el primer que anàvem a veure eren les restes del Camp de Concentració de Formentera.

Evidentment ens seduïa el moviment hippí, però no érem hippis. Coneixíem diversos aspectes de la cultura dels EUA. Des de sempre ens havien interessat els seus escriptors, conèixer l'obra i

la trajectòria vital d'autors compromesos com James Dalwin, Bernard Malamud, Arthur Miller, Mary Mac Carthy, Malcolm X, Susan Sontag, Edward Albee, Carson Mc Cullers, Morman Mailer... entre un gran exèrcit d'intel·lectuals admirats. Jack Kerouac i Allen Ginsberg (malgrat totes les seves contradiccions) eren especialment estimats. En l'adoració pel cànem (cannabis) per part dels hippis hi havia molta assumpció de les teories, no solament d'Artaud, sinó de moltes de Paul Bowles, per exemple, o del mateix Allen Ginsberg. I els viatges, els llargs viatges iniciàtics a indrets llunyans a la recerca de cultures «no contaminades» per la societat de consum, hi podíem trobar (a part d'aquestes antigues influències de la pràctica d'Artaud en el món de les drogues) les novel·les de Kerouac (especialment En el camí). Era la moda de fumar kif, prendre peiot, fer-se addictes a la marihuana...

Són els anys en els quals, a part dels escriptors dels quals parlem, també anam a la recerca de l'obra de Pete Seggers, de Joan Baez, de Bob Dylan... La pel·lícula Easy Rider dirigida per

Dennis Hopper i escrita, produïda i interpretada per Peter Fonda l'any 1969 descriu a la perfecció aquell temps. Easy Rider és ja un clàssic que encara avui esdevé una eficient arma intel·lectual per entendre aquella generació que produí, a part dels hippis, els lluitadors antisistema ianquis dels seixants i començament dels setanta. Easy Rider és una seriosa crítica-ben pessimista, ben forta al somni idealista del «flower-power», alhora que va veure el profund reaccionarisme d'uns EUA que no accepten cap mena de canvi.

Crec que cap a 1970 teníem prou bagatge cultural per entendre d'on, des de quines coordenades intel·lectuals sorgia el moviment hippí (rebuig a la guerra del Vietnam i a l'imperialisme ianqui; enyorança d'un món més humà diferent del brutal materialisme capitalista; recerca de la poesia, retrobament de l'amor i de certes possibilitat de viure d'acord amb la naturalesa...). En aquell temps escoltàvem també els Beatles i ens delfem també per veure El submarí groc. No toterem pel·lícules d'Eisenstein i Tziga Vertov o teatre de Bertolt Brecht

i poesia de Neruda i Maiakovski en temps de la clandestinitat!

Tot allò era -no ho negaré ara- seductor, i per això hi havia certa dosi d'admiració envers aquells joves que provaven de rebutjar una brutal societat de consum que vivia, com els paràsits, a costa de la fam i la brutal explotació del Tercer Món.

Però tornem a Formentera, a aquelles enyorades arribades al port de la Sabina. En aquella època imaginàvem que de seguida que hi hagués democràcia, el primer que farien les forces anti-feixistes seria retre un homenatge a tots els republicans morts per la reacció. Com ens erràvem! La consigna, els pactes entre pretesa «oposició» i el franquisme reciclat pel repartiment de sous i poltrones institucionals, es van fer damunt l'amnèsia històrica, damunt un pacte sagrat per oblidar la memòria antifeixista del nostre poble. Només fa uns mesos (any 2000) els sobrevivents de camp de concentració, vint-i-cinc anys després de la mort del dictador, i a iniciativa pròpia, han pogut retre un sentit homenatge als republicans assassinats pel feixisme. Ω

Els deliris i paranoies persecutòries de certs patriotes contra els seus compatriotes

colomtaube@hotmail.com

A Invasió subtil i altres contes, Calders satiritza amb un humor intel·ligent, a voltes indulgent, a voltes més corrosiu, l'obcecació, la manca d'imaginació i la incapacitat de l'individu per sobreposar-se al petit cercle de seguretat, a la impossibilitat de reaccionar, fins i tot davant dels fets més insòlits, d'una manera raonadament humana. De nou, l'ambigüitat, la subtil ironia i un domini evident de les formes expressives, molt patent en els increïbles diàlegs d'alguns contes, són les coordenades damunt les quals es basteix l'univers caldersià.

INVASIÓ SUBTIL, d'en Pere Calders.

A l'Hostal Punta Marina, de Tossa, vaig conèixer un japonès desconcertant, que no s'assemblava en cap aspecte a la idea que jo tenia formada d'aquesta mena d'orientals.

A l'hora de sopar, va assegurar's a la meua taula, després de demanar-me permís sense gaire cerimònia. Em va cridar l'atenció el fet que no tenia els ulls oblics ni la pell groguenca. Al contrari: en qüestió de color tirava a galtes rosades i a cabell rossenc.

Jo estava encuriós per veure quins plats demanaria. Confesso que era una actitud pueril, esperant que encarregués plats poc corrents o combinacions exòtiques. El cas és que em va sorprendre fent-se servir amanida -«amb força cebes», digué-, cap i pota, molls a la brasa i ametlles torrades. Al final, cafè, una copa de conyac i una breva.

M'havia imaginat que el japonès

menjaria amb una pulcritud exagerada, irritant i tot, pinçant els aliments com si fossin peces de rellogeria. Però no fou pas així: l'home se servia del ganivet i la forquilla amb una gran desimboltura, i mastegava a boca plena sense complicacions estètiques. A mi, la veritat, em feia trontollar els partits presos.

D'altra banda, parlava el català com qualsevol de nosaltres, sense ni l'ombra de cap accent foraster. Això no era tan estrany, si es considera que aquesta gent és molt estudiosa i llesta en gran manera. Però a mi em feia sentir inferior, perquè no sé ni un borrell de japonès. Es curiós de constatar que, el toc estranger a l'entrevista, l'hi posava jo, condicionant tota la meua actuació-gestos, paraules, entrades de conversa- al fet concret que el meu interlocutor era japonès. Ell, en canvi, estava fresc com una rosa.

Jo creia que aquell home devia ésser representant o venedor d'aparells fotogràfics, o de transistors. Qui sap si de perles cultivades...

Vaig provar tots aquells temes i ell els apartà amb un ample moviment del braç. «Venc sants d'Olot, jo», digué. «Encara hi ha mercat?», vaig preguntar-li. I em va dir que sí, que anava de baixa però que ell es defensava. Feia la zona sud de la Península, i va afirmar que, així que tenia un descans o venien dues festes seguides, cap a casa falta gent...

-No hi ha res com a casa! -reblà amb un aire de satisfacció.

-Viviu al vostre país?

-I doncs? On voleu que visqui?

Sí, és clar: són rodamons i es fiquen pertot arreu. Me'l vaig tornar a mirar i

asseguro que cap detall, ni en la roba ni en la figura, no delatava la seva procedència japonesa. Fins i tot duia un escut del Club de Futbol Barcelona a la solapa.

Tot plegat era molt sospitos, i em va capficar. La meua dona s'havia fet servir el sopar a l'habitació, perquè estava una mica empiocada; vaig contar-li l'aventura, adornant el relat amb les meves aprensions: si molt convé, es tractava d'un espia.

-I d'on ho has tret, que és japonès? -em preguntà ella.

Vaig riure, potser no de bona gana, compadit de la seva innocència.

-Els conec d'una hora lluny... -vaig contestar-li.

-Que vols dir que n'has vistos gaires?

-No, però els clisso de seguida!

-T'ho ha dit, ell, que era japonès?

-Ni una sola vegada. Són astuts...

-T'ho ha dit algú?

-Ningú no m'ha dit res, ni falta que em fa. Tinc l'instint esmoladíssim!

Ens vam barallar. Sempre em burxa dient-me que sóc malpensat i que qualsevol dia tindrà un disgust dels grossos. Com si no em conegués prou! Sembla que es complagui a no raonar i és d'una candidesa increïble.

Aquella nit vaig dormir poc i malament. No em podia treure el japonès del cap. Perquè mentre es presentin tal com són, amb la rialleta, les reverències i aquella mirada de través, hi haurà manera de defensar-se'n. Així ho espero! Però si comencen a venir amb tanta de simulació i d'aparat ful, donaran molta feina. Ω

L'erosió de l'estat del benestar

De tots és sabut, que el nostre sistema de protecció social grinyola. La justícia social perd pistonades i l'erosió constant de l'estat del benestar és una realitat com una casa de pagès.

No hem d'anar molt lluny per copsar aquesta situació. Així, segons la ONG Càrites, a les comarques gironines està augmentant la pobresa en el sector més jove de la societat. El perfil d'aquests joves que «no poden seguir» és el d'un menor de 25 anys, de sexe masculí, sense estudis, fill de família monoparental.

Aquestes dades, juntament amb les miserables pensions (de menys de 40.000 mensuals) que encara cobren més de 2 milions de ciutadans de tot l'estat, així com l'augment dels acomiadaments borsaris, l'elevada precarietat laboral i una nul·la política fiscal redistributiva, configuren un veritable estat del malestar. De fet, la perversió del llenguatge i la manipulació cultural ens porta a què tots vivim força enganyats i adormits, perquè l'eufemisme de la societat neoliberal de les oportunitats i el foment, des de les televisions del règim, de la figura de l'idiota col·lectiu, és la causa d'aquests antisocials càncers moderns. I el que és més greu, que actualment el 90 % dels polítics estan esdevenint autèntics assalariats (força ben pagats, això sí) de la plutocràcia empresarial i caciquista, la qual és qui veritablement remena les cireres; i en aquest cas concret, té en la ment l'anihilació total de l'equilibrador i humanista- estat del benestar. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO

FIRA DE LES HERBES DE SELVA

En Joan Rotger és el batle del terme de Selva i principal organitzador de la Fira de les Herbes de Selva. Vol conjugar la promoció econòmica del terme amb les tradicions més autèntiques d'aquesta terra i sensibilitzar la nostra societat de la importància de l'equilibri de les persones amb la natura. Al seu costat el metge Carles Amengual promotor del Jardí Botànic de Selva i que sap molt de les herbes medicinals. Tel. 971 515 006

Fa un anys que na Margarida Mateu de ensista figures i fa confitures a Son Luc de Llorito. Tel. 971 524 138

Na Maria Feliu de Cabrera és la madona jove de la Botiga Lluna a l'Avinguda del Cister a la Real de Ciutat. Ven productes naturals. Tel. 649 506 850

Fa un any que na Caterina Gonsalves a qui veiem amb na Irma de Ciutat, na Maria de Colòmbia i na Xisca des Portitxol va cuina biològica al seu restaurant Sal i Pebre del carrer Lluís Martí, 8 de Ciutat. Fan uns cocarrols d'alga molt bons. Tel. 971 463 572

Na Teresa Graupere és la madona jove de la casa Graupere de Mataró. Fabriquen torrons i neules. 35 classes de neules. Va obrir aquesta empresa el seu besavi Vicenç Graupere l'any 1895. A la foto amb el seu home Àngel Barriuso. Tel. 937 550 222

PREGÓ FIRA DE LES HERBES

La flor romanica

TEXT DEL PREGÓ DE LA FIRA DE LES HERBES 2001, PRONUNCIAT

Si la flor romanica existís de debò, sols se moririen els metges... però de fa. Per desgràcia per als que no duim bata blanca, aquesta flor sols existeix en el món de les rondalles. Escoltau com la descriu en Jordi des Racó: «...un ramellet de tres floretes color de cel, sa cosa més senyoriala, amb tres sotes de fulles tan ben tallades, tan ben compostes, tan lluent i tan fresques; totes brufades d'un polsim fi, ben fi, com de grana.»

Aquestes flors tenien la virtut de curar qualsevol malura o ferida, fins i tot de conservar en vida una persona assassinada que s'hagués passat setmanes enterrada dins l'arena / per la flor romanica, i si no ho creis, demanau-li ho a En Bernadet, que per mi l'he vist per S'Eistol de ses Herbes.

Llàstima que cada una d'aquestes flors en haver servit una vegada ja perden tota sa virtut, però si en podem conrear al Jardí Medicinal Ramon Llull ja no hauríem d'anar pus a pidolar doblers als tallanassos de Madrid per fer l'Hospital d'Inca.

I ja que parlem de medicina vos donaré una recepta molt salutífera: Cada hora-baixa vos asseis a la fresca, a ser possible enrevoltats de joventut, i llegiu una rondalla o dues de l'Aplec de Rondalles Mallorquines d'en Jordi des Racó.

El tractament consta de vint-i-quatre toms, i per més seguretat hi podeu afegir les «Rondalles pels qui les saben totes», del vostre segur servidor.

Quan l'hauereu acabat vos n'adonareu que vos ha millorat moltíssim la vista, perquè veureu per tot arreu una realitat paral·lela que a l'altra gent li passa per alt.

Així per exemple, en veure una falguera (Pteridium aquilinum) no tan sols sabreu que les seves arrels serveixen per curar la diarrea i eliminar els cucs, i les fulles per rebaxar la sang, si no que a més sabreu que: Sa falguera n'és un arbre / que té sa propietat que amb una dematinada / la florit i ha granat i escampada sa llavor. Amor, triau la garrida / Amor, triau la millor.

És precisament la nit de Sant Joan quan succeeix aquest miracle; i no acaba aquí la cosa, perquè si podeu aglapir una de les llavors amb un canonet de plata tindreu un dimoni boiet a la vostra disposició, però sa falguera és una planta molt traïdora: fa son, i sobre tot en fa sa flor quan se bada. Ara, que si vos surt bé, vos podríeu fer un rotllo a sa coa, i amb voltros ningu no en voldria peres, perquè un dimoni boiet sempre demana feina o menjar, i sols obeeixen el que els ha capturats. Me pareix, emperò, que els dimonis boiets de S'Eistol de ses Herbes deuen estar sindicats -i bé que fan perquè sols demanen menjar; de feina sols en volen fer si els lleu.

Ara figurau-vos quina xeripa: els podríeu logar al Consell per netejar voreres de carreteres, i com que sempre hi ha porcs que hi tiren llaines, els tendríeu ocupats tot l'any i a damunt cobrariu voltros.

Prou de xerrar de dimonis, ara parlem del seu contrari, el Bon Jesús, que surt moltes vegades als nostres contes populars.

Resulta que una vegada un profeta predicava a una partida de gent que vendria el Messies, però no el creien gens gens, i l'home, apurat de tot, arriba a dir:

- En prova que és ver això que dic, duisme un garrot sec i el faré florir.

Li dugueren un garrot d'ametller, més sec que un os. El profeta l'agafa i, alçant els ulls al cel exclama:

- Senyor, si hi ha de venir el Messies, que floresqui aquest garrot.

I al mateix moment aquell garrot quedà florit, amb unes flors més atapeïdes que els cabells del cap, i de llavors ençà els ametllers floreixen abans que cap altre arbre, per haver anunciat la vinguda del Messies.

Per una altra banda, convé recordar que «flor de gener/ no umpl paner», i això vol dir que de vegades per frissar massa una persona se troba que li ve una nit de gel o una ponentada i aquell projecte se'n va en orris. Vaig explicar cosa d'això a un dels primeríssims contes que vaig escriure, «La rondalla de ses set floretes».

Una altra contarella pietosa -i plena de diminutius- explica que quan la Puríssima hagué rentat per primera vegada els draps del Bon Jesús a sa coveta de Betlem, cerca qui cerca on estendre'ls perquè s'aixugassin aviat, trobà el romaní, (Rosmarinus officinalis) que com que li digué:

- Esteneu-los damunt mi.

I en el mateix temps com que estufàs sa rameta, per rebre'ls millor.

La Puríssima los hi va estendre a damunt, i què me'n direu? Ell els draps a l'acte quedaren eixuts i perfumats, i el romaní tot florit.

Per això a totes les festes de la Mare de Déu hi ha romanins florits.

A més d'això el romaní és tònic i digestiu, lleva el reuma i rebaixa la tensió.

Temps enera, els mercaders solien tirar un grapat de fulles seques de romaní damunt del braser quan entraven clients importants, perquè així la botiga feia més bona olor.

L'olor de les festes és la de murta (Myrtus communis) fins al punt que un temps se solia aspergir aigua de murta des de la trinita, i és que la murta és desodorant, una virtut molt necessària quan la gent sols se rentava quan plovia. Vos ho dic perquè ara mateix en destil·len, d'aigua de murta a la plaça, i si vos ne posau, tot l'any fareu olor de festa.

Els murtons eren una fruita indispensable a les taules pagueses per Nadal, i a més, amb les fulles de la murtera se'n pot fer vi aperitiu, i la bullidura evita la caiguda dels cabells i els conserva negres (hm! me pareix que me n'hauré de procurar una somada).

Un murterat famós és el Murterat del Rei de França, custodiat per un drac que després de molts d'andarivells resulta que és el propi fill del rei. El que he vist per S'Eistol de ses Herbes pel que es veu encara no li han trencat l'encantament.

Una contarella para-bíblica amb rerefons psicològic és la que explica perquè les abelles no van mai a ses argelagues (Calicotome spinosa) ni a ses gatoves, (Genista lúcidia) i diu que quan el Bon Jesús les hagué creades, veren la terra tota vestida i enjoiada de flors i ja foren partides vola qui vola i mira qui mira: se cuidaven a treure's ets ulls mirant.

Ses plantes que més les embadaliren foren ses gatoves i ses argelagues, com les veien tan florides, tan endiumenjades de cap a peus, amb aquell mantell de flors tan espès que se solen posar... i si hi abordaren, segures que hi trobarien mel a rompre.

S. SELVA. SANT JOAN '01

i altres herbes a les rondalles

PER PERE MOREY I SERVERA A SELVA EL 24 DE JUNY DE 2001

com antenes de molf i s'ull com un arbre de barca des més gruixats.

El jove patró se gastará dues doblades, una per fer enterrar un home que havia mort sense pagar els seus deutes i l'altra per rescatar una fadrinet que havien capturat uns corsaris. Els dos passen molts tràngols, però naturalment tot acaba bé.

Una rondalla molt semblant és la de Ses Tres Flors, encara que de fet no en surti cap, de flor, si no que el patró li du una barcada d'obra fina al rei moro i aquest li diu que esculli tres flors del seu jardí; ell tria dos ossets d'uns esclaus morts, per enterrar-los en lloc sagrat, i una fadrinet que el rei moro tenia tancada dins una barraca a pa i aigua perquè no se volia fer musulmana.

A Fruita fora de temps trobam unes figures flors (Ficus carica) que maduren per Nadal i que tenen la virtut de fer sortir banyes a qui gaudeix d'aquelles figures. Com que aquesta rondalla se presta massa a interpretacions polissones, passarem a la següent:

A una gírgola que dugué coa, les protagonistes una viuda i sa filla, viuen de les gírgoles que arrepleguen posant molt d'esment a no agafar-ne cap de les moltes que hi ha verinoses. Un dia troben una gírgola gran com un llençol, la culen i de la rel surt un gegant tot empimpat perquè m'heu arrabassada una orella. Per compostura se'n du la filla dins el forat del qual havia sortit i la tanc a un castell amb un jardí. Passa en Bernadet, s'enamoren, i abans de partir ella agafa tres floretes màgiques, una blanca, una verda i una vermella, que en tirar-les se convertiran en un camp de guinavets, un pinar ben espès i un camp de foc, la qual cosa els resulta molt útil quan el gegant els encaça.

Teniu-ho en compte si mai vos perseguieu un gegant. Un gegant els hagués resultat molt útil als andritxols per resoldre el problema del Lletós (Sonchus oleraceus) del campanar d'Andratx, que va sortir a una escletxa d'un mitjà, i els andritxols tiraren junta a veure com s'ho farien per llevar-lo del mig, no fos cosa que els clivellés el campanar i els ho tomàs.

La solució que trobaren va ser posar un ternal dalt del campanar i pujar un ase perquè se menjàs el fotut lletós, que és aquesta flor groga que sol créixer a les voreres dels camins.

La llàstima fou que fermanen l'ase pel coll i se quedaren sense ase, i amb el lletós que encara hi és, si no s'és assetat.

La fonollassa (Daucus carota) és molt espectacular amb les seves flors com plats composts per moltes florineues blanques, llevat de la central, que és purpúria. Jo li tenc una certa mania d'ençà que vaig saber que una altra casta de fonollassa és la famosa cicuta (Conium maculatum) amb la qual emmetzinaren

Sòcrates, però ella no en té cap culpa d'haver estat emprada pels conservadors de l'època per llevar-se del mig un home que ensenyava el poble a pensar, i això no els convé gens ni mica als que tallen el bacallà.

Una fonollassa li obri un camí a l'heroïna a la rondalla de La Princesa Bella, una al·lota una mica blava, pel que es veu, perquè quan un ocell verd li pren una pinteta d'or li agafa una depressió que no se li cura ni amb l'herba de Sant Joan, (Hypericum perforatum) que és molt indicada per això.

Els metges decideixen que allò que li cal a la joventut és fer un bon esclafit de rialles, de manera que el rei fa unes dic-

tes dient que aquella persona que la faci riure, si és home i fadrí, se casarà amb ella, i si és dona o casat tindrà pa per tota la vida.

Aquí Mossèn Alcover ens presenta una sorprenent visió sobre el sentit de l'humor d'aquella gent, perquè entre altres coses li presenten a la princesa mostels untats d'oli que los pegaven foc i fugien corrents fent flama. Si això fa rialles...

La qüestió és que una jaieta de Capdepera decideix provar sort i li espedeix cap a Ciutat. Per ses costes de Son Comes, entre Vilafranca i Montuiri veu una fonollassa grandíssima i se li acut que per ventura allò li farà gràcia a la princesa, perquè, pensa ella, anau a fer es comptes a senyors.

L'arrabassa i se pega una grandiosa culada. Quan se recupera veu que allà on hi havia sa fonollassa hi havia un forat. S'hi afeix a una altra vegada el món subterrani i arriba a trobar aquells ocellots verds, que com era d'esperar són la típica colla de prínceps encantats, els desencanten, la princesa se casa amb el més garrit, i aleshores és ella que se queda encantada... després de des-cobrir com és de divertit fer cucaveles dins el lliit.

A la rondalla de Sa Cama-rotera és davall d'una planta d'aquestes que se troba el forat que conduirà al palau subterrani on hi roman el príncep encantat. La mateixa planta (Cichorium intybus) que és encantadora: treu una roseta, que els vespres s'acopa i se torna obrir a l'alba. Se'n poden menjar les fulles en ensalada o fent-ne sopes.

Tota la planta és tònica, aperitiva, estomacal, diurètica, purifica la sang i té vitamines betzef. Les arrels, assecades i capollades, se feien servir a la postguerra com a succedani del cafè: es tracta de la xicoira.

Per acabar vos contaré una altra rondalla que explica d'on surt el safrà bord, (Merendera filifolia) aquelles floretes blaves sense fulles ni tija que surten directament de la terra per les garrigues a la tardor.

Resulta que de la deessa de la lluna havia jurat que no s'entregaria mai a cap home -pitjor per ella, idò- però un vespre d'estiu va veure un pastoret adormit damunt la pellissa, nu com un lliur. Ella se n'enamorà follament i cada vespre l'acariciava suauement sense que ell se'n temés. Però una vegada, després de la setmana de vacances que la lluna se pren cada més, la lluna veié com Endimí, que així nómia el jove, no esta-

va sol damunt de la pellissa, si no que tenia una pastorel·la amb la que feia tota casta de joquets, fins i tot aquells que la lluna no havia gosat fer, perquè ja me direu quin paperot hagués fet si s'hagués passejat per l'Olimp amb una panxeta, després de tant de proclamar que no anava d'home.

La lluna, despitada, es posà a plorar, i allà on caiguessen ses llàgrimes sortiren aquelles floretes que són talment gotineues fetes seda al moment d'esclatar.

Aquesta rondalla -una mica cursi, per dir-ho tot- no surt a Jordi des Racó, si no que és la primera que vaig escriure, quan tenia catorze anys i el cap ple de cabòries... bé, just ara.

Finalment, tornaré a recordar-vos la meua recepta de llegir una rondalla cada hora-baixa, i a més d'obrir-vos els ulls a un món màgic, vos n'adonareu dels següents efectes secundaris:

- 1.- Per la boca: el vostre vocabulari s'haurà enriquit moltíssim, tindreu una parla molt més acolorida, amb dites i comparances enginyoses, la gent vos escoltarà amb més atenció per no perdre's ni una espira de la vostra piròtècnia verbal i tot plegat agafareu anomenada de mallorquines ben arrelats. I per mallorquí no vull dir un que viu a MALLORCA, si no un que viu a MALLORCA, encara que sia nat a Marrakeix o a Valdegeña, província de Soria, com l'escriptor Avel·lí Hernández, que se'n ha fet selvatgí i ja xerra la nostra llengua, perquè ell té ben clar allò de «Un no és d'on neix, si no d'on peix».
- 2.- Per la tonicitat general: vos ho hauréu passat d'allò més be i hauréu amollat moltes rialles, i és que una persona que llegeix té una vida molt més rica i plena que no els que sols miren na Xuclacervells.
- 3.- Per al cor: reforçareu els vostres sentiments de solidaritat, amor filial, respecte als majors i sobre tot, generositat i coratge per defensar allò que considereu important.

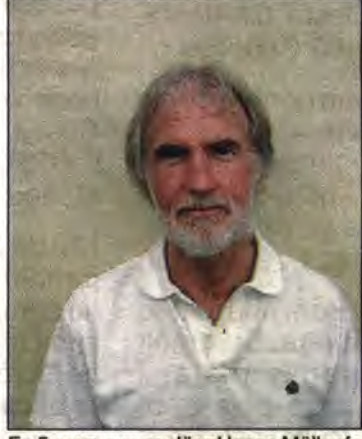
Molts d'anys a tots, i vos desig que les úniques herbes que hagueu de prendre mai siguin herbes dolces, o seques, o barrejades i amb un glaç, que és com més m'agraden a mi. Salut!.

Get your firstname@lastname email for FREE at <http://Nameplanet.com/?su>

FIRA DE LES HERBES DE SELVA

Francesca Bennasser, vicepresidenta del parlament Balear i na Margarida Capó, diputada del mateix parlament amb la seva amiga Mariàngels Peruxet compraren herbes medicinals a la fira de Selva. Tel. 971 402 826

Fa 5 anys que en Jörg Hasso Müller fa quiromassatges, massatges esportius i drenatges linfàtics a la seva consulta del carrer des Castellet de Caimari. Tel. 971 515 542

Fa 6 anys que en Joan Torrejimenó te cultius biològics d'aloce a Velez Màlaga. Té la fàbrica per elaborar els productes de l'aloce al carrer Capità Salom de Ciutat. Ven als majoristes i al públic. Tel. 971 910 095

Na Wendy Sponer és una lluitadora contra el mètode de les autoritats de fer les voreres de les carreteres i camins nets amb herbicides que ho maten tot: plantes i animals, deixant les voreres mortes. Les voreres plenes de flors i d'insectes són boniques i vives. Tant el batle de Sencelles on viu na Wendy com na Maria Antònia Munar, presidenta del Consell de Mallorca, estan d'acord amb aquestes tesis. Tel. 971 872 409

Fa un mes que na Teresa Lorenzo i na Maria Alcaraz han obert l'Occitane de Provença, una botiga de cosmètica natural al carrer de sant Nicolau n. 8 de Ciutat. Tel. 971 716 753

En Diego Camuñas de Campanet a passatges o fones per tirar còdols. Els fa de pell de lliterra, d'espert, de canyom, de fils de donarda, de garballó, de fulla de palmera de fulla de blat de les indies, de plataner, de bova... el trobareu al 971 266 565

S'ARENAL

Fa 3 anys que na Joaneta Roca i en Gaspar Pericàs, fill del menador de cavalls Bartomeu Pericàs i nebot del famós boxador Pericàs, regenten el Bar Lluís davant l'Hotel El Cid de can Pastilla. Fa una vintena d'anys, na Joana Roca tenia la Perfumeria Nani al Coll d'en Rabassa. Llavors va obrir el Bar Pou al mateix local. Més tard va regentar uns quants d'anys la Cafeteria Juanita a can Pastilla. Els trobareu al Bar Lluís on vos serviran els seus pa amb olis, tapes i copes. Tel. 971 262 752

Fa 2 mesos que na Josefina López fa feina a les Gasolineres de la British Petroleum de la comarca de S'Arrenal. Tel. 679 495 612

El sistema de temperatura del trispol THERMO BODEN

TRISPOL RADIANT
El sistema de calefacció del trispol

Electrònica Particular i Industrial
SCHÖN PARTNER DER AEG
C/ Joaquim Verdaguer, Local 13 a - 07600 S'Arrenal
Tel i Fax: (0034) 971 492 906 - Mòbil 0049 1714 754 745

PETITS ANUNCIS

SERVEIS PROFESSIONALS

Representants musicals amb ganes d'introduir a Festes Majors de les Illes el gènere de "L'Havaneira" i "Cançó Marineria i de Taverna", que es posin en contacte amb el GRUP MAREJOL, capdavanter al Principat. Tel. 933 593632 <mailto:marejol@eres-mas.com>

DVD's al millor preu de Manacor. Només 2990 ptes. Infomanaga, c/ Sant Jeroni, 2 (devora la Puresa) Manacor.

Necessitam dona a hores per fer net. Hi ha molta de feina. Tel. 971 867 286.

Tenc una empresa de manteniment de jardins i de piscines a la zona nord de Mallorca. Tel. 971 864 532 - 696 278 393.

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font-santa, 6-2. Cita prèvia 670 067 314.

PERSONALS

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talieu i escriuiu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bona música!

M'agrada, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somnieu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al·lots i al·lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Hola! Som una al·lota felanixera. Som molt independentista, i estic boja pels Sau, pels Oculis i pels Pets. Segur que si m'escriuiu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29-07670 Porto-colom.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agradós i simpàtic, desitjaria conèixer al·lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima't i escriu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 27 anys, cerca dona independent i intel·ligent que vulgui companyia, carícies,

massatges i sexe durant les seves estades al principat, a canvi d'ajuda econòmica. Manel 9 0 7 8 4 3 9 0 1 - 973603214.

Hola, soc un noi de 16 anys i estic interessat en cartejar-me amb gent que també defensi l'alliberament nacional dels països Catalans. M'agraden "Els Pets" "Brams" i "Jo t'ho diré". Enric Blanc. C/ Montcada, 1 - 08291 Ripollet.

Naturalesa, la mar, la muntanya, una pel·lícula, un cafè... si estis dona, atractiva i divertida, t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174 - 07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 23 anys, independentista i romàntic coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per a sortir al cinema, la platja, etc. Carles Lloves carrer Rocacorba, 15 Vilablareix 17180.

Cerc femella per festejar fins a 39 anys, Oscar Pujol. Blanquerna, 58 - 07010 Ciutat de Mallorca.

COMUNICATS

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que

els els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'Apartat 15.071 de Barce-lona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" - Apartat 53- Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Podeu adreçar-vos a: LLENGUA (Ensenyans a Dittansia de la Yenwa Andalusia) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estel-net.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C*93 4541188.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu per a nacions sense estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bústia Postal 1.171 Castelló 12005. Es tracta d'un sistema de llarga trajectòria provada arreu del món, molt

adaptable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscribiu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bústia Postal, 7-43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop, adreçeuvos a: **Llengües Vives**. Bústia Postal 5224/08008 Barcelona.

Si vol rebre l'*Euskaren Berripapera* (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hizkunta Politikarako. Wellingtongo Dukea, 2 - 01020 Vitoria-Gasteiz (Araba).

Classes particulars d'hebreu, grec i llatí a tots els nivells. Jordi 971242795

Piano Blues, Jazz, Rock. Classes particulars. Harmonia moderna. 971242795 Nanel.

A tots els valencians que vulguen contribuir a la construcció nacional del País Valencià. L'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Som els nacionalistes valencians.

963879408.

Sóc professor d'una DIWAN (escola bretona) i escric i llig català. Envieu-me informació sobre els Països Catalans, especialment de tema d'ensenyament: Gràcies. Joel Donnat-44, Hent Frinaoudour, Penc'hoad-F-22860 Plourivou Breizh/Bretanya - Estat francès.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/colwater/252>.

Acaben d'editar-se els Evangelis segons sant Mateu, sant MARC i SANT Lluc, en versió interconfessional, en llengua catalana, en cassettes i CD. El seu preu per joc és de 3.000 ptes. Posteriorment s'editarà l'evangelí segons sant Joan. També hi ha editat tot el Nou Testament en Braille en llengua catalana, i edició interconfessional. Són 22 volums, i es poden demanar a Mn. Joan Magí, Parròquia de sant Pere i sant Pau, 43007 Tarragona.

Ha nascut Correfoc!! Una revista de literatura i Història catalanes. 64 planes 250 ptes. Col·labora-hi o res-te'n subscriptor. Tlf. 971 200810. Lluís.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, véngui i en parlarem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

Venc Ford Escort RS turbo PM-BB, ITV passada. 425.000 ptes. Tel. 686 424 419.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i envieu-lo a:
L'ESTEL, Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Si voleu una Mallorca lliure i independent d'Espanya, veniu al LOBBY PER LA INDEPENDÈNCIA Apt. de Correus 531

NOMÉS TENIM 2 ANYS I
JA HEM PROGRESSAT MOLT EN
INFRAESTRUCTURES
I INNOVACIÓ.
IMAGINA'T QUAN
SIGUEM MÉS GRANS

GOVERN
DE LES ILLES BALEARS

Progressam
AMB tu

Si vols rebre el document "Dit i Fet" per conèixer com hem administrat la teva confiança, sol·licita'l al 971 225 727.
Per continuar progressant, la teva opinió és fonamental. Governa amb nosaltres www.caib.es

APUNTS PER A LA NOSTRA HISTÒRIA MENUDA

11 de novembre de 1905

Aquest dia, al llogaret solleric de Biniaraix, ha sigut trobada morta, i amb el coll tallat, una velleta anomenada Catalina Frontera Bisbal, de malnom Catalina Peporosso. La difunta era vídua i vivia tota soleta. Tenia una filla que habitava a Valldemossa Arel d'aquest succeït ha sigut detingut, com a sospitosos, un matrimoni veïnat format per Pere Deià Puig (alies Figa) i Francisca Maiol Arbona. La greu malifeta serà coneguda com "el crim d'en Talla colls". També hi ha hagut un avalot dels biniaraixencs indignats i exaltats contra els presumptes assassins; el qual ha hagut de ser durament controlat pel cap de la Guardia Civil de Sóller Pere Palou.

1 d'agost de 1913

El veí de Fornalutx, Joan Estades i Solivellas, nét major del darrer propietari de les possessions de Moncaira i Monnàber de la família Estada, Estade o Estades dita de Moncaira - és ingressat a la Caixa de Reclutes de la "provincia de Baleares".

1 de març de 1914

Juntament amb molts més altres (per suposat) ha pres jurament de fidelitat a "la bandera de España" el soldat de segona classe del Regiment d'Infanteria n° 61 de Palma de Mallorca, Joan Estades i Solivellas natural i vesí del municipi de Fornalutx.

30 de setembre de 1915

El soldat Joan Estades i Solivellas abandona la caserna del Regiment d'Infanteria n° 61 instal·lada on antigament hi havia el convent del Carme i a pocs metres de l'església de les monges tereses, a l'obtenir llicència trimestral per retornar a ca seva.

31 de juliol de 1931

Mitjançant un document imprès que porta l'escut de l'Espanya monàrquica i la sobrecarrega d'un matasagell que diu "República española", l'Excelentíssim Senyor Comandant Militar de Balears - i en nom d'ell el Coronel Cap del Centre de Mobilització i Reserva del Regiment d'Infanteria n° 28 Don Rafael de Castro Caubin - conce-

deix la llicència absoluta al vesí de Fornalutx Joan Estades Solivellas nascut el 31 de gener de 1892, fill de Don Joan i Donya Teresa (els mots Don i Doña van escrits a mà i no estan impresos; la qual cosa, avui any 2001 no tindria importància, però el 1931 -i malgrat la República- sí en tenia) i dependent de comerç.

30 de gener de 1959

La "Delegación provincial de Información de FET y de las JONS de Baleares" comunica, aquest dia al "Gobierno Civil" que "Guillermo Castañer Deià, natural y vecino de Sóller... de profesión Farmaceutico antes del GMN (sic) estaba afiliado a la CEDA" i que "Durante el mismo prestó servicio en las milicias ciudadanas. En enero de 1938 se adhirió a nuestra organización por mediación de las milicias. Elemento caciquil - continúa dient la nota - y si solicitó su ingreso en Falange fue obligado por las circunstancias y con miras personales". Acaba reconeixent, no obstant, que és "Persona de buena conducta en general".

Setembre de 1977

Aquest insignificant "cavaller" rep una nota d'agraïment -escrita de puny i lletra - de la vídua de Don Xavier de Borbó-Parma amb motiu del condol que se li adreça per la mort del qui pels carlins o carlistes era el legítim titular de les corones espanyoles.

La que també és la duquessa vídua de Parma, escriu en l'esmentada nota: "He sigut molt sensible al vostre testimoni de condolença i no vull tardar més en donar-vos les gràcies. Em record de la presència de tota la família a Moulins i de com ens agradava topar-nos amb ella".

Madeleine Yvone de Borbon-Busset havia nascut, a l'aristocràtic districte XVI de la capital de França, el 23 de març de 1898, filla del Comte de Lignieres, Gabriel de Borbon-Busset (1860-1932) i de la seva esposa Jeanne de Kerret (1866-1958). El 1927 contrauria matrimoni amb el Príncep Xavier de Borbó-Parma i Bragança un dels fills del segon enllaç del darrer duc regnant d'aquesta actualment regió italiana. Considerada pels carlins com "reina consort de les Espanyes" a l'assumir, el 1952, Don Xavier (nebot polític i parent consanguíni llunyà del darrer rei carlí directe) la titularitat de la dinastia i causa carlines, Dona Magdalena de Borbó-Busset, moriria a París (VIII districte), l'u de setembre de 1984). El succés passaria totalment desapercbut en els mitjans de comunicació espanyols.

22 d'octubre de 1981

Des de la ciutat basca de Vitoria, capital de la província d'Àlaba i seu del Govern Autònom del País Basc, el solleric i membre de la Policia Nacional (espanyola se sobreentén) Pere Coll Buades - domiciliat al carrer Coneria n° 108 - escriu a aquest cavaller i aleshores fiscal del jutjat de pau de Fornalutx - una nota que comença així: «Amigo Juan Estades. Soy Pedro, te mando las instrucciones de lo que te compré...»

4 d'agost de 1982

El poeta i lluitador per la causa catalana a Mallorca, Josep Maria Llompart de la Peña m'envia una tarja d'agraïment per la felicitació que li vaig enviar al concedir-li, el Govern de la Generalitat de Catalunya la Creu de Sant Jordi.

«Permeteu-me que ho faci ara encara que sigui amb quatre mesos de retard».

10 abril 1985

Aquesta matinada, a Vitoria, ha sigut ferit greument en un atemptat que serà reivindicat per ETA (l'organització separatista basca) el policia mallorquí Pere Coll Buades natural de Sóller on nasqué l'u de gener de 1953. Dos dies després, Pere Coll és traslladat en avió a Mallorca i a la casa dels seus pares a Sóller. Entre les personalitats i amics que l'anàrem a esperar a l'aeroport de Son Sant Joan record que hi havia el batle de Sóller, Antoni Arbona Colom, d'Unió Mallorquina, i qui subscriu aquests apunts.

Arel d'aquest atemptat, Pere Coll Buades, passaria a situació de reserva i deixaria la feina de policia nacional. En certa ocasió, estant de vacances al seu poble i en el bar que regentava el seu germà gran Joan (la famosa cafeteria Memphis o Granja) m'havia facilitat aquesta estrofa de l'himne de la «Policia Nacional» que diu així:

«No me alegra sentir-me temido,
ni me asusta el encornio feroz
sólo aspiro a dejar bien cumplido
el deber que la patria me dió.

Apunts presos pel Cavaller Estades de Moncaira

TOTUM HONOREM MEU

Prudent o imprudent
de ma terra, ma llengua i ma gent
haig reivindicat la rel
i m'he mantingut sempre fidel. Ω

Dimissió per la immigrada Julia Garcia-Valdecasas

Octaveta repartida a Barcelona després de la darrera manifestació

Des de que Julia Garcia-Valdecasas va ser nomenada delegada de govern del PP a Catalunya l'any 1996, els moviments socials estem més que mai al punt de mira de la criminalització i la repressió. El balanç supera les 650 detencions en 5 anys, a raó d'un muntatge policial, judicial i mediàtic cada 3 mesos aproximadament, havent-se incrementat desmesuradament aquestes darreres setmanes. Una ullada panoràmica als esdeveniments d'aquests darreres anys pot servir d'aproximació:

- L'any 96, la policia vinculava la resposta al desallotjament del Cinema Princesa amb Jarrai; el 97, als okupes de Terrassa amb

- escamots armats; el 98, onada repressiva de desallotjaments: els desallotjaven, apallissaven, els apuntaven amb pistoles, els detenien i a sobre els acusaven d'agressió a la policia.

- El mes de gener del 99 Aznar visita la Universitat Autònoma: la protesta estudiantil és reprimida brutalment, violant així l'autonomia universitària. Mayor Oreja fa pública una llista d'estudiants perillosos relacionats amb Jarrai, fet que aixeca encara més indignacions.

- El 12 d'octubre de 1999, després de 17 anys d'acte feixista celebrat impunement, el moviment antifeixista ha de suportar que se'l criminalitzi, empresoni i se'l relacioni altre

- cop amb Jarrai. Es recuperen del cop i demostren qui són els violents i els que actuen impunement: 12.000 persones prenen el carrer el 21 d'octubre en protesta per l'empresonament de 14 persones.

- El 2000 la prepotència del Partit Popular culmina amb una nova desfilada militar a Barcelona, que vol ser una nova demostració de força del govern central. Quan el teixit associatiu i antimilitarista surt al carrer a rebutjar l'ocupació, Interior, el CESID i alguns mitjans de comunicació tornen a utilitzar el fantasma de Jarrai per a desprestigiar les protestes. El ministre Josep Piqué, en declaracions públiques, veu «a ETA

rera la protesta».

- Excusant-se en la visita del Banc Mundial (BM), des de febrer de 2001 s'han desallotjat més de 25 cases okupades, algunes sense ordre judicial ni previ avís.

- El passat 24 de juny, la resposta de la policia nacional a una manifestació unitària i festiva convocada per la «Campanya contra el BM» i seguida per més de 30.000 persones fou: la infiltració d'escamots de provocadors fent trencadisses per tal de criminalitzar l'acte, reiterades càrregues sense motiu ("legitimades" per l'acció dels escamots), detencions indiscriminades, cops i garrotades a tort i a dret (fins i tot a per-

sones lícitament reunides o esperant ser ateses a un centre sanitari), ocupació policial del centre de Barcelona. El resultat: 22 persones detingudes i retingudes il·legalment, més de 60 de ferides, vergonyoses declaracions de càrrecs polítics defensant l'actuació policial i desenes de milers de persones indignades.

El Partit Popular ha decidit imposar la màxima franquista de «La calle es mía».

I ho està fent a costa de desprestigiar, reprimir i desestructurar els moviments socials. Ω

DIMISSION DE JULIA GARCIA VALDECASAS JA!

HISTÒRIA DE MALLORCA

Història de la transició

PER LLORENÇ BUADES CASTELL. SECRETARI D'ACCIÓ SINDICAL DE LA CGT

La transició política mereixia una crònica: no la crònica oficial, políticament correcta i feta per encàrrec i subvenció de poders fàctics que comparteixen la ideologia del pensament únic, o si més no, almenys la pràctica diària de l'administració neoliberal de l'Estat; sinó una crònica històrica des d'una perspectiva militant.

En Miquel López Crespi és a Mallorca un dels pocs que és on era, al seu lloc de la barricada, amb la

quisme reciclat venedor de patents de democràcia: la gent, en alça, lluitava per la transformació social. I, ¿on és la transformació social quan la component dels salaris damunt el total de la renda «nacional» és més desequilibrada a favor dels poderosos que a les darreries de Franco?

De la lluita, de les hores perdudes, de les militàncies, se'n beneficiaren molts dels venedors de títols i tractaren els moviments socials com

treballadors a perdre divuit punts de poder adquisitiu en un no-res.

Vaig durar un any al PCE. Jo era del PCE i, en aquell any, gairebé totes les crides anaren en el sentit de no caure en provocacions, d'actuar responsablement, de tenir por del PSOE, un partit poc homegeni que pot caure en mans dels infiltrats trotskistes. Els atacs a l'esquerra eren constants. Tot allò formava part d'un procés ben estudiat de desactivació de l'esquerra. I aquella desactivació era tant o més possible en un partit disciplinat, acrític, un partit covat per l'estalinisme i dirigit per una tecnocràcia gairebé infal·lible. Fins i tot els militants més combatius es doblegaren a la raó que el fi justificava qualsevol mitjà. I si, efectivament, la lectura positiva per part de la militància estalinista del pacte de Hitler amb Stalin havia superat fins i tot la sang fresca dels republicans morts a les voreres dels camins o a les parets dels cementiris, qualsevol cosa podria ser assumible.

Els partits socialdemòcrates tampoc són partits internament demòcrates: com tots sabem, es fonamenten en una tecnocràcia professional activa i una adherència acrítica passiva on els corrents són més per a guanyar posicions de poder que per raons ideològiques. Eurocomunistes i socialdemòcrates (ara neolliberals de fets) desactivaren el moviment; i els esquerranistes, empresonats de sectarismes i, a vegades, d'oportunismes, no saberen capgirar la situació. Jo vaig continuar lluitant a la LCR i a l'esquerra sindical de CC.OO., i continuu lluitant ara a la CGT, però veig el tall generacional que les burocràcies de l'esquerra han provocat i ara més que mai, quan a tot el món es reactiven els moviments (salvant el sindical), són necessàries referències textuais, fonts, com les que descriu en Miquel López Crespi i, sobretot, memòria històrica, de manera que el jovent, el protagonista de les lluites d'avui i de demà, arribi a comprendre quines són les passes que han fonamentat la seva precarietat laboral i, en definitiva, la consolidació del poder del capital, i la minva de llibertat real dels treballadors a les empreses. Ω

El diputat del PSM Cecili Buele, l'escriptor Miquel López i el dirigent de la CGT Llorenç Buades a l'avantguarda de la lluita anticapitalista (Primer de Maig de 2001)

ploma abans il·luminador ara, capaç de defensar la memòria històrica des del punt de vista dels de baix, sense necessitat que un partit o institució determinada unti les corrioles a fi que la història passi pel sedàs d'allò que els tecnòcrates de la gestió ciutadana en diuen oportunitat política. La mateixa oportunitat política que serví a l'estalinisme per arreglar la història.

En Miquel és un militant amb cor, caparrut, mal de doblegar, i per això mateix reacciona davant la manipulació interessada d'una història que ell mateix va patir. La transició no va ser un món de flors i violes: hi va haver més morts a la transició espanyola que a l'assalt del Palau d'Hivern. I traïcions; traïcions ferestes a la voluntat d'un poble que lluitava no tan sols contra el franquisme, ni per tenir la sortida que vivim actualment, la del fran-

a simples mercaderies que venudes a l'alça podrien donar prou benefici a les tecnocràcies. A Suresnes, al congrés del PSOE imposaren el felipisme des de la Casa Blanca i Alemanya. Ho va dir Pablo Castellanos i només fa uns mesos ho repetí Nines Maestro a la Sala Gropa de CC.OO.

El felipisme va ser un dels elements claus per a la venda del moviment, mitjançant la construcció d'un aparell incentivat econòmicament que havia pescat poc al llarg del franquisme, però que seria un bon venedor de peix.

L'eurocomunisme era lloat per tot arreu com un element genial de transformació que de la mà de Berlinguer i Carrillo ens duria a una revolució política i social, pacífica i de majories. I de tant de vendre el peix es quedaren sense paradeta: els Pactes de la Moncloa dugueren els

La militància sindical

El treball dels estudiants sensibilitzats per raons socials i polítiques xoca amb la passivitat de l'entorn. Un comunicat del Consell de la Joventut de Barcelona revela que els joves volen deixar d'ésser objectes de lleure de consum, i esdevenir focus de creació i lluita.

L'escenari de la globalització econòmica està abolint cada dia més el paper dels sindicats de treballadors. Les grans multinacionals persegueixen la filiació sindical i en parlen com «d'obstacles interns» que minven la competitivitat i la millora dels resultats econòmics.

L'esquerda entre les possibilitats reals dels treballadors dels països desenvolupats i la despaïsos empobrits es va eixamplant.

Les pretensions dels uns, enfonsen les ànsies de subsistència dels altres.

Els grups sindicals 'de classe' (per exemple COS, CSC, CGT, CCOO o UGT) aporten pels seus orígens ideològics, una alternativa de justícia social. Tanmateix, en general, no qüestionen el concepte de «treballador o obrer» per compte aliena (assalariat), i sempre, acaben admetent el lideratge empresarial com l'únic creador de riquesa.

Arreu dels Països Catalans s'han conegut moltes experiències cooperativistes, però aquesta tradició ben arrelada en el món agrari no ha trobat equivalent en el món industrial. El desarrelament de la gent al país i la ferotge individualitat del subjecte empresarial han fet molt difícil la seva expansió.

Un determinat tipus d'afiliació sindical elitista n'ha estat un fre, tot i que l'entenc indispensable mirant la realitat que ens envolta.

El treballador assalariat difícilment es planteja altres opcions si a resultes d'una bona normativa laboral i una eficient mediació sindical, té protegits i controlats els seus interessos. Però si bé això podia assegurar-se fa un temps, ara ja no. La tutela de les centrals sindicals queda minorada dràsticament per la seva pròpia divisió interna, la passivitat dels afiliats i

no afiliats i les noves estratègies del capital.

Com explica el n° 148 de Papers de «Cristianisme i Justícia», l'èxit de l'expansió de la cadena McDonald's queda ridiculitzada al prohibir el dret de sindicació dels seus empleats (i no sols per la qualitat del plàstic-menjar). És així, com s'alimenta el germen del dubte: serà que les empreses sense secció sindical són més competitives?

L'exercici del statu quo consisteix en confondre els conceptes i perpetuar la confusió. És obvi que la defensa dels drets laborals no es equiparable a cap altre variable. La dignitat humana, també en el món del treball, no pot quedar supeditada a d'altres aspectes. I, tanmateix, hom persisteix en negar-ho, tot arguint que els diners provinents dels treball poden justificar explotació humana de diversa gravetat. Admetent d'aquesta manera una involució en els conceptes bàsics de les lluites socials.

L'orgull obrer no pot estar més castigat. Ningú vol semblar-ho quan gairebé tothom ho és. Una legió de treballadors autònoms tracten d'escapar-se'n fent els impossibles en una lluita diària. Mentrestant, la patronal continua reclamant flexibilitat dins el magma de la precarietat i dels sinistres laborals.

Costa entendre com s'ha pertorbat el sentit català en les relacions laborals. Aquestes no poden ésser tant distintes de les més generals relacions humanes. Una «persona de paraula», com els catalans la defineixen, sap complir i fer complir. I, en cas de desacord, sempre hi ha l'opció de «plantar-se» i demostrar el que un val. Tot tant senzill com això. I també ho volen esborrar!

No sols per la via de la globalització comercial, sinó també per les noves formes de dominació cultural basades en missatges incomprensibles llençats des de poderosos mitjans de comunicació. Ω

Llorenç Prats-Segarra
(lloprats@terra.es)

El Grup Juvenil del GOB netejà l'entorn litoral d'Aubarca

Els juvenils condicionaren també la zona d'acampada d'Aubarca

Un grup de 25 joves i monitors del GOB realitzà una estada de tres dies a la finca pública d'Aubarca (29 i 30 de juny i 1 de juliol). Durant aquests 3 dies el Grup realitzà diferents feines de voluntariat per contribuir al manteniment i conservació dels valors naturals i cul-

turals de la zona.

El primer dia condicionarem la zona d'acampada: retirarem les pedres i desmuntarem una caseta-sestador.

El segon dia ferem una recollida selectiva de residus a l'entorn marítim d'Aubarca (Are-

nalet d'Es Verger i Cala de Sa Font Salada).

Aquest campament ha estat patrocinat per la Caja de Ahorros del Mediterráneo (CAM) i contà amb el suport tècnic del personal de la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears.

La propera activitat dels joves del GOB serà una ruta a peu pel Camí de Cavalls de Menorca, els dies 27, 28 i 29 de juliol. Ω

Podeu trobar una fotografia de la jornada a l'adreça:

<http://www.gobmallorca.com/grupjuvenil>

ERÒTICA

PER RICARD COLOM

"Quantes vegades travessí,
sols per veure-la,
el fosc onatge de la nit!
Quantes, n'arribí a les tendes
de la seva tribu
amb coratge més esmolat que la meua espasa!
La nit m'amagà,
com s'amaga l'envermelliment
en el rostre d'un etiop".
(Ibn Al-Zaqqâc, s. XII, València).

"No perd mai cap oportunitat per a fer sexe o aparèixer per
la televisió".
(Gore Vidal).

"El sexe forma part de la natura. I jo em duc meravellosa-
ment amb la natura".
(Marilyn Monroe).

MARILYN MONROE.

"És indecent besar? Sols si ho fas bé".
"La masturbació és el sexe amb algú que estimes"
"El sexe és brut? Sols si el fas bé"
(Woody Allen, 1935, cineasta i escriptor humorístic estadouni-
denc).

"La ment també pot ser una zona erògena"
(Rachel Welch, actriu).

"No m'enfollonisc mai pel que les madones em demanen,
sinó pel que em neguen".
(Antonio Cánovas del Castillo, 1828-1897, escriptor i polític
conservador andalús).

"No hi ha res que un home no sia capaç de fer quan una dona
el mira".
(Alejandro Casánova).

"Allò més proper que mai he arribat a dir a un "no" és Ara
no pas, estem aterrant".
(Sam Malone, el caràcter representat per Ted Danson a Cheers,
show de la televisió nord-americana, en resposta al que Diane li
proposava de dir «no» a les proposicions sexuals que rebés).

"La diferència entre pornografia i eròtica és l'acte d'encen-
dre's".
(Gloria Leonard).

"I used to kiss her on the lips, but its all over now".
("M'he avesat a la besada d'ella als llavis, però ara ja pertot
arreu").
(Autor desconegut).

GROUCHO MARX.

"Quisevulla que ho anomenàs magrejar-se era un jutge pobre
en temes d'anatomia".
(Julius Henry Groucho Marx, 1895-1977, actor, humorista i escrip-
tor estadounidenc).

"Quan les autoritat l'adverteixen de la pecaminositat del sexe,
hi ha una lliçó important per a ser apresada. No faci sexe amb les
autoritats".
(Del «Basic Sex Facts For Today's Youngfolk» in "Life In Hell" per
Matt Groening).

"Sa beutat pot suplir la de les flors,
com el meu alè pot suplir el foc".
"No hi haurà per a tu cap altre jorn com aquell matí del "sí",
en belles contemplacions i delícies.
Fou aquella diada com el bocí d'or nadiu en un ermot,
i l'esme en la sageta errada, o el parir en l'eixorca.
Era el temps quan el llamp de la unió no anunciava de bades la
pluja
i el verger de l'amor no era pas exhaurit,
a causa de la donzella els pits de la qual li diuen:
"-Endavant" i els flancs de la qual li fan: "-Arrere"
Els uns i els altres n'estiren contraposats, i sa galta rosada
és l'enrojolar d'aquest estira-i-arrotonsa.
Res no m'ha ferit més que aquells ulls,
i ningú arreu el món -sinó aquells- pot pretendre de guarir-me.
Els pren així com amb els escurçons: només llurs mateixos cos-
sos
poden sanar la picada de qui van mossegar".
(Ibn Hazm al-Andalusí de Còrdova, conspirador esclau de la fi
del Khalifat, al seu bellament malencònic-El Collar de la Colo-
ma sobre l'amor i els amants, cim de la poesia andalusí, a Xàti-
va al-Jamila, any 1022)

"No és pas cert que el sexe degradi les dones...si és bo".
(Alan Partridge - Ràdio de BBC 4).

DIETRICH BONHÖFFER.

"A la Bíblia també trobem el Càntic dels Càntics i no ens
podem imaginar una amor més abrusadora, sensual i apassio-
nada que la descrita en aqueixes pàgines. I de veritat que és bo
que sia la Bíblia qui ens presenti aquest tipus d'amor, ja que això
desdiiu tots aquells que creuen que l'element cristià sols viu en
la moderació de les passions".
(Dietrich Bonhoeffer, 04.02.1906, Breslau-09.04.1945 al camp de
Flossenbürg, teòleg i pastor evangèlic, un dels caps de l'Església
confessant antinazi sota el III Reich).

"Hi havia llavors a ca mon pare una dona fenícia, alta, bella
i ben traçada en tota casta de feines, la qual fou seduïda pels seus
sorruts compatriotes. Un dia un d'ells se la trobà als safareigs de
les bugades, se l'endugué vora la nau i la posseí. El gaudi de l'a-
mor trastoca els pobres cors de les dones, fins i tot de les més
honestes".
(L'Odissea, Homer, ca. s.X-VIII a. C., poeta grec).

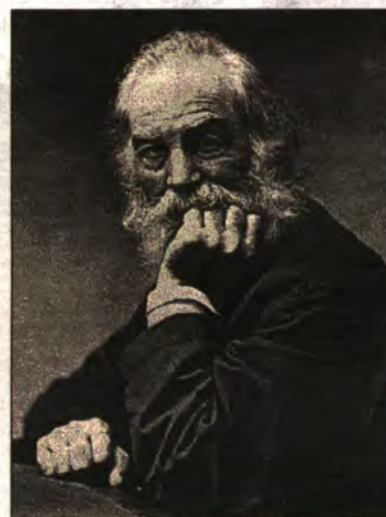
"Si fos alt i espatllut, quin avantatge!
I sabés moure el braç. Laura salvatge,
Amb sals de mar és dolç el teu carmí".
(Josep Vicenç Foix, Barcelona, 1893-1987, poeta català).

J. VICENÇ FOIX.

"Com Adam, ben de bon matí,
Surt de la meua cabana recuperat pel son
Contempla'm en passar, escolta la meua veu, atansa't,
Toca'm, amb la palma de la mà frega el meu cos quan pas;
No tinguis por del meu cos"
(Walt Whitman)
"M'he adonat que en tinc prou si sóc
a la vora dels qui m'estim,
amb la companyia d'altri, a la nit,
en tinc prou,
En tinc prou de ser envoltat de carn bella,
curiosa, riallera, que respira,
¿Què és llavors passar per enmig d'ells,
tocar algú lleument,
o deixar lleugerament el meu braç
damunt el muscle d'ell o d'ella,
per un instant?"
("Jo cant el cos elèctric". 4, Walt Whitman).

WALT WHITMAN.

"No us atavieu, anau així,
que prenc gran ira
si us ataviau i algú prop mi
per sort vos mira.
Nueta us gull, gest gracios,
ànima mia.
La nit i el jorn, quan pens en vós,
mon cor sospira".
(Joan Timoneda, Ontinyent-València, 1490?-1597).

"El sexe i la bellesa són inseparables, com la vida i la
coneixença. I la intel·ligència que va amb el sexe i la bellesa,
i brolla cap a fora del sexe i de la bellesa, és la intuïció".
"En matèria sexual, l'esperit rau endarrerit respecte als actes
físics".
(David Herbert Lawrence).

D.H. LAWRENCE.

"Tot el secret d'en Casanova amb les dones rau en la sin-
ceritat del seu desig".
(Stefan Zweig, n. 28.11.1881 a Viena-m.1943 al Brasil,
excel·lent escriptor austriac).

"Qui no corre, vola".
"La vista és la que treballa, però la pestanya puja i baixa".
(Refrany català).

"La seductora perfecta separa la sexualitat dels senti-
ments. Però enamorar-se entrebranca la seducció".
"Cal veure i deixar-se veure. Mirar i deixar-se mirar" (Charo
Pascual). Ω

M E D I C I N A N A T U R A L

Aerofàgia

Presència de gasos en tot el tub digestiu

SÍMPTOMES: Estómac inflat, somnolència, cap carregat.

CAUSES: Alimentació inadequada: àpats massa pesats, massa copiosos o amb presència de picants. Begudes amb gas. Síntoma d'afeccions corporals (fetge o vesícula biliar).

DENT DE LLEÓ: Es troba a les pastures montanes i vores de camins dels Pirineus i davalla fins a les muntanyes del pre-litoral (Montseny i Montnegre).

FITOTERÀPIA: Carminatiu (Expulsen l'aire corporal). Angèlica, comí, anís (infusió de la planta seca). Fonoll. (Menjat, tendre o cuinat). Antiespasmòdics (contra els espasmes intestinals) Camamilla, menta (infusió de la planta seca). Colerètics i colàgogs (Estimulen la producció i el drenatge de la bilis) dent de lleó, romaní, sàlvia, farigola, menta, donzell (Infusió de la planta seca.)

lera (infusió de la planta seca), lletiscle (infusió de les tiges i fulles tendres), maduixa (cocció de les fulles), roser de ca (cocció dels fruits), sàlvia (Infusió de fulles seques) garrofer (cocció de l'escorça).

Fetge

Les malalties que afecten al fetge poden ser variades (insuficiència hepàtica,

hepatitis, cirrosi etc.)

SÍMPTOMES: En gairebé totes aquestes malalties es poden presentar els símptomes següents: color fosc de l'orina, icterícia o color grogós de la pell i del blanc de l'ull, dolor muscular i de cap, digestions pesades etc. **CAUSES:** Mala alimentació. Infeccions microbianes. Manca d'exercici. Abús de l'alcohol. Altres malalties **FITOTERÀPIA:** dent de lleó, menta

tòmac, com l'alcohol, el cafè, el tabac etc. L'estat d'ansietat. L'ús de certs medicaments.

FITOTERÀPIA: camamilla, sàlvia, romaní, centàurea menor (infusió plantes seques) maduixa (infusió de les fulles), roser de ca (infusió de pètals), sàlvia (Infusió de fulles seques), tarró (maceració de les fulles seques en vi), alfàbrega (Infusió de fulles seques) espermellac (infusió de flors seques.)

Gingivitis

Inflamació de la mucosa bucal.

SÍMPTOMES: Picantor de la boca. **CAUSES:** Mala alimentació. Infecció de l'aparell digestiu.

FITOTERÀPIA: api (cocció de la planta tendra) borraja (cataplasma de fulles seques) camamilla (glopeig d'infusió de la planta seca) creixent (masticació de la planta tendra) Malva (Glopeig amb la cocció durant 10 minuts d'una cullerada petita de flors seques per tassa d'aigua,) sàlvia (glopeig d'infusió de la planta seca,) alfàbrega (glopeigs amb la infusió de fulles seques.)

Dents

Piorrea. Sortida de pus per les genives.

SÍMPTOMES: Picantor i irritació de les genives.

CAUSES: Mancança d'higiene bucal. Mala circulació del vasos sanguinis a les genives

FITOTERÀPIA: saüc (cocció de l'escorça,) cua de cavall (glopeig d'infusió de planta seca) malva (glopeig de la cocció de flors seques,) menta (glopeig d'infusió de fulles seques,) saüc: cocció de una cullerada de fulles seques per got d'aigua, glopejar aquesta cocció, alfàbrega (glopeigs amb la infusió de fulles seques)

Genives sagnants

Genives que sagnen després de menjar.

CAUSES: Debilitat de les genives.

FITOTERÀPIA: farigola, serpoll (glopeig d'infusió de tota la planta seca,) esbarzer (glopeig amb la cocció de les fulles seques,) plantatge (glopeig amb el suc de les fulles tendres,) lletiscle (màstic mossegat,) sàlvia (rentats amb la infusió de fulles seques.)

MANACOR

F un any ue els germans Bueno obren el Taller Serviauto a la barriada de s'Estació de Manacor. Mecànica en general, planxa i pintura. Els trobareu al 971 559 889

Gastritis

Inflamació de l'estómac.

SÍMPTOMES: Dolor, flatulències, acidesa.

CAUSES: Alimentació inadequada, massa rica en greixos animals, picants etc. Ús de productes que irriten l'es-

Càries

Destrucció de les dents.

SÍMPTOMES: Dolor en les dents, ennegriment del esmalt dentari, destrucció completa de la dent.

CAUSES: Alimentació inadequada. poca ingestió d'aliments vegetals i massa d'aliments d'origen animal, abús d'aliments rics en sucres, falta de higiene bucal.

FITOTERÀPIA: No hi ha cap solu-

ció fitoterapèutica una vegada s'ha iniciat el procés de destrucció dental. L'única solució definitiva la trobarem a l'odontòleg. Ara bé la fitoteràpia es pot ser útil per alleugerir el dolor d'aquesta malaltia sense haver de recórrer a calmants químics. Hipèric, farigola, bruc (glopeig amb la infusió de les flors,) jusquiam - verinós!!!- (glopeig d'infusió de fulles seques. Remei emprat tradicionalment però desaconsellat pel seu perill.). Ω

A L C Ú D I A

Fa 10 anys que en Lluís Sirvent d'ascendència alacantina regenta el Restaurant Nova Marina al Port d'Alcúdia. Cuina mediterrània i pizzeria. Se menja des de 1000 a 2000 ptes. A la foto amb la cambrera Sagrario Jimenez. Tel. 971 545 309

Fa un any que la Família Chao Hua Wu de la Xina regenta el Restaurant Gran Mòn a la Ciutat dels Llacs d'Alcúdia. Despatxen menús a 950. A la carta se menja per unes 1700 ptes. Tel. 971 892 987

En Joan Reinés a qui veiem amb la seva col·laboradora Malén i el fill d'aquesta David, és l'amo jove de la Bodega des Port al Port d'Alcúdia. Un lloc on se menja a la carta per una mitjana de 3000 ptes. Són pare Pere Reines ho va obrir fa 3 anys. Te. 971 549 633

Fa un any que en Franco Barcaro de Pescara i n'Alexandro Maestro de Gènova regenten el Restaurant l'Espiga al Port d'Alcúdia. És una tractoria (lloc de menjars econòmics), encara que en el nostre cas no sien tan econòmics: 1500 fins a les 3000 a la carta. Tel. 971 547 106

MENTA PIPERITA: Amplament cultiva, es fa sobre sòls profunds humits i ben adobats.

Diarrea

Defecacions massa freqüents i amb una composició amb poca presència de sòlids.

SÍMPTOMES: Necessitat d'evacuació intestinal molt immediata, dolor de cap, debilitat, dolor d'estómac etc. **CAUSES:** Menjar aliments en mal estat. Menjar productes en mal estat, verinosos o tòxics. Stress Síntomes d'alguna malaltia corporal.

FITOTERÀPIA: Astringents: (que restrenyen;) aranyoner, boixerola, (fruits en melmelades), nadiu, roser silvestre (cocció dels fruits), castanyer d'Índia, roure (cocció de l'escorça) plantatge (Infusió fulles) esbarzer (cocció de les fulles seques) cande-

piperita, (Infusions de la planta seca), dent de lleó (suc de la planta fresca) dent de lleó (cocció de l'arrel fresca) carxofa, card marià (planta tendra cuinada) llimona (suc del fruit), oliva (oli verge en dejuni, una culleradeta). (Infusió d'uns 60 gr. de fulles seques per litre d'aigua. Prendre 3 tasses al dia). S'ha d'evitar menjar alguns aliments vegetals: Els espinacs, els naps, la col en totes les seves formes, els plàtans, el meló i els albercocs.

Gastritis

Inflamació de l'estómac.

SÍMPTOMES: Dolor, flatulències, acidesa.

CAUSES: Alimentació inadequada, massa rica en greixos animals, picants etc. Ús de productes que irriten l'es-

Fa 3 anys que n'Antoni Ruz de Granada va obrir la Corresponsalia d'Assegurances RACC al Port d'Alcúdia. Tel. 971 549009

Nord d'Àfrica La revolta amaziga

BERNAT JOAN I MARÍ.

PRES. D'ESQUERRA REPUBLICANA-ILLES BALEARS I PITIÜSES

A Algèria, durant aquests darrers mesos, ha esclatat un conflicte que, fàcilment, podria estendre's al Marroc i, eventualment, també a Mauritània: el provocat per la reivindicació d'un estatus polític propi per part del poble amazigh o berber. Els berbers han estat sotmesos a una pressió política i cultural extraordinària durant segles, augmentada encara amb la constitució dels estats independents de l'àrea del Magrib.

La colonització dels berbers ha estat l'arabització d'aquests. En aquesta part del món, la gent tenim tendència a creure que al nord d'Àfrica tothom és àrab, i que l'àrab és la llengua de tothom, al Marroc, a Algèria o a Tunísia. Res més lluny de la realitat: al Marroc hi ha prop

de la meitat de la població que té com a llengua pròpia el tamàzigh (berber), mentre que oficialment es diu que aquests no arriben més que al dotze per cent del total. L'estratègia de la minorització fa precisament que aquells que ja són pocs siguin encara considerats més pocs per part del poder, per tal d'així poder-los eliminar completament. En el cas del Marroc, emperò, no estem exactament davant allò que a Europa consideràvem una "minoria nacional", sinó davant una mena de binacionalitat àrab-berber (amb devers la meitat de la població àrab i l'altra meitat amazigh).

A Algèria també hi ha un important contingent de població berber. I existeixen algunes diferències fonamentals entre àrabs i berbers, a

més de la diferència més immediatament constatable, que és que parlen llengües diferents. Els berbers no són, per regla general, fonamentalistes islàmics (ni, moltes vegades, islàmics no fonamentalistes). Al contrari, una bona part de la població laica que hi ha avui dia al Marroc o a Algèria són berbers. Així mateix, com apunta l'estudiosa amazigh Tassadith Jacim, dins la societat berber no existeix la discriminació de la dona que trobam dins la societat àrab, sinó que existeix un estatus molt més igualitari (en el que, per exemple, la dona pot repudiar l'home, o pot divorciar-se'n per pròpia voluntat). I, encara més, tant a Algèria com al Marroc, la majoria d'aquells que volen un sistema democràtic a l'estil occidental són

també berbers.

Jo n'he conegut que, seguint aquesta mateixa lògica, són partidaris acèrrims d'Israel en el conflicte que enfronta aquest estat amb els àrabs, encara que no ho puguin dir públicament a Algèria o al Marroc sense exposar-se al linxament directe i literal.

Vaig coincidir amb Mohand Tilmatine i amb Salam Shaker en la lectura de la magnífica tesi de Carles Castellanos sobre la llengua tamàzigh, a la Universitat Autònoma de Barcelona. Salam Shaker és el principal estudiós de la llengua berber i el punt de referència fonamental a l'hora de parlar de la seua codificació (una mena de Pompeu Fabra del poble tamàzigh, vaja!). Ara l'hem trobat fent agitació internacional a favor de l'autonomia berber dins Algèria. I defensant la revolta d'aquells que volen un reconeixement de la pluriculturalitat del país, de la laïcitat i de la democràcia. Ha estat una alegria. Com ho ha estat veure que, en un acte organitzat pels berbers a l'ex-

terior, i apadrinat per Lionel Jospin, s'afirmava que diversos països europeus donen suport a la causa berber. I s'esmentava França, Alemanya, Itàlia i Catalunya.

Els intel·lectuals berbers estan donant, durant aquests últims anys, mostres d'una gran enteresa i dignitat. Pens en persones com Shaker, que baixen a l'arena de la política per defensar el seu poble, quan podrien viure a la torre d'ivori de la investigació científica, a l'INALCO, a París, i oblidar-se'n completament. O en Tassadith Jacim, activa sempre en la defensa de la igualtat de la dona. O en Delia Alirons, que en plena voràgine islamista continua exercint com a professora a la Universitat de Bugia. Per a tots ells, el nostre reconeixement i la nostra solidaritat.

No sobria, tenint en compte que existeix informació sobre el tema, que els mediadors culturals, en aquesta part del món, en compte d'intentar continuar arabitzant els berbers, els tenguessin en compte, com a poble oprimat que són. Ω

Els peatges i els pocasoltes

La qüestió dels peatges està que bull. La societat catalana, després de molts d'anys d'abusos ha acabat - més per obligació que no pas per voluntat - descobrint la veritat. L'espoliació ha arribat a uns límits insostenibles.

Doncs bé, quan per unanimitat, el Parlament de Catalunya, va instar el govern central de l'estat a posar fi a aquesta irracionalitat, i quan aquesta proposició - per crear un fons per rescatar i rebaixar peatges - es va anar a defensar a Madrid, el passat 12/06/01, l'actitud centralista i despòtica de la majoria absoluta del PP ho va tornar a frustrar tot. El que més sobta de tot, són els arguments esgrimits per aquesta majoria uniformitzadora per oposar-se a una mesura tan raonable, fins i tot, deixant en ridícul a la sucursal del seu propi partit a casa nostra. Així, el representant dels poca-soltes, portaveu del grup Popular en aquesta qüestió - el diputat Andreu Ayala - no va tenir més ocurrèn-

cies que argumentar que Catalunya és la zona més ben servida en autopistes i autopistes, i que la resta de l'estat és el que està discriminat. Fantàstic!!

Potser, aquest diputat del PP i tot el seu grup, necessitaria documentar-se sobre la realitat dels peatges a casa nostra. Per començar, a Catalunya hi ha quatre vegades més peatges que a la resta de l'Estat. A l'any 2.000 a l'Estat Espanyol s'han pagat 200.000 milions de pessetes en peatges, la meitat (100.000 milions) a Catalunya. Les autopistes són un servei públic, però els beneficis se'ls queden les empreses privades. I el més important, el preu tan elevat dels peatges, és un dels grans culpables de l'alta inflació que patim els catalans. És a dir, que les conseqüències negatives d'aquest robatori en majúscules, les paguen, fins i tot, els ciutadans que no tenen cotxe. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO

ELS GUANYAPREMIS

DE VILAWEB (28/VI/2001):

Denuncien la corrupció del premi Prudenci Bertrana i de la majoria de premis literaris

El col·lectiu la Guilla ha denunciat la corrupció del premi literari gironí i de la majoria de premis literaris catalans després de l'atorgament del Premi Prudenci Bertrana d'enguany a Vicenç Villatoro. Aquest nou col·lectiu assegura que s'ha constituït per actuar contra les corrupteles del món editorial català, i ací se'n pot llegir el missatge de denúncia. Segons que afirmen, el premi ha estat atorgat dos anys consecutius a dit per directius d'Edicions 62, que n'edita l'obra

guanyadora, i això sense que hi hagi hagut cap dimissió. També acusen el president de la Fundació Prudenci Bertrana d'ésser còmplice de la situació i de no fer res en favor de la transparència.

En opinió de la Guilla, els premis sempre són per als mateixos.

Diuen que la disputa entre les editorials Proa i Columna per l'edició del premi Sant Jordi, que ha fet que Columna anunciés la creació d'un nou premi 23 d'abril Sant Jordi, no fa sinó manifestar la

corrupció i la falsedat que assola la literatura catalana. La Guilla ja anticipa que aquest nou premi anirà a parar a Maria de la Pau Janer, Isabel Clara-Simó, Ferran Torrent o Maria-Mercè Roca, autors que edita Columna. Entre les iniciatives que contribueixen a purificar el panorama literari destaquen la del Gremi de Llibreters del Principat d'atorgar un premi a una obra publicada. Per últim, el col·lectiu fa una crida als ciutadans perquè enviïn denúncies i suggeriments a l'adreça laguilla2001@h... Ω

L'Aragó en el subsòl de la política lingüística

Aragó és trilingüe. Això diuen uns adhesius que vaig poder recollir a Saragossa en anar-hi a fer una conferència, pel passat Sant Jordi, i aquesta és la realitat atenent a la composició natural d'aquell territori autònom. La major part del territori d'Aragó és de parla espanyola. Però hi ha una part, al nord, de parla aragonesa ("fabla") que interessa no només la gent de la muntanya que la manté, sinó que va interessant cada vegada més els joves més conscients i les persones preocupades per la recuperació dels propis trets d'identitat col·lectius: prova d'això és que hi ha gent que n'aprèn a Saragossa o a Terol, on col·loquialment ja no es parla, i trobam dins l'Aragó una part del territori propi de la llengua catalana: la Franja de Ponent.

Realment, doncs, l'Aragó és tri-

lingüe. Però legalment no es reconeix aquesta realitat. En redactar-se l'Estatut d'Aragó no es va plantejar cap tipus de triple oficialitat lingüística - com hauria correspost en un marc igualitari i civilitzat -, sinó que s'optà per l'oficialitat única de la llengua espanyola. Aleshores ja hi havia gent que reclamava "l'aragonès" a la escuela", o que reivindicava l'oficialitat per al català a la Franja. A Saragossa, emperò, optaren pel tradicional colonialisme lingüístic (no tan antic com de vegades es vol fer creure, perquè segons Guillén Forcada o Chan Baos, a Saragossa, a principis del segle XVI, tota la documentació és encara en aragonès). I ara alguns intenten redreçar el tort fet al principi.

Actualment s'està treballant en la redacció d'una llei de llengües que cooficialitzi, als respectius territoris,

l'aragonès i el català amb l'espanyol. En aquest procés, s'ha intentat una primera trampa, que hauria estat letal sobretot per al aragonès (no tant per al català a l'Aragó): fer que fos cada ajuntament que decidís si l'aragonès hi havia de ser oficial o no (fins i tot dins el territori actualment de parla aragonesa). Ara, per les notícies que m'arriben sobre el tema, la qüestió s'està debatent a un altre nivell. Vist que sembla que al parlament hi podria haver una majoria parlamentària suficient per impulsar una Llei de Llengües mínimament digna, alguns han començat a demanar dictàmens jurídics. La quinta columna de l'espanyolisme plana dalt l'Aragó. Ja ho diu El Heraldo, el dia 2 d'aquest mes de juliol: "establecer y regular la cooficialidad de una lengua distinta al castellano mediante una ley

autonómica (...) puede ser contraria a la doctrina del Tribunal Constitucional".

D'aquestes idees, així expressades, en podem treure dues, que ens han de ser profitoses: la primera és que quan els juristes hispànics parlen d'"autonomia" en realitat volen dir "dependència pura i dura". La segona fa referència al subsòl de la política lingüística als propis Països Catalans. Recordem - és bo tenir memòria - que aquells que fa deu anys es queixaven perquè es plantejava la gosadia d'impartir dues assignatures en català són els mateixos que avui són "bilingüistes de tota la vida" i consideren que s'ha de fer el cinquanta per cent en cada llengua (és a dir, sempre el mínim que permeti la llei!). Aquesta mateixa gent que aquí opten pel cinquanta per cent són els que a

l'Aragó demanen dictàmens sobre la constitucionalitat de cooficialitzar-hi l'aragonès i el català, i els mateixos que en èpoques més fosques optaven clarament per la liquidació de totes les llengües que no fossin l'espanyol (en el si dels territoris governats pel seu estat).

L'actuació dels espanyolistes a l'Aragó - intentant impedir que es reconegui d'alguna manera dues llengües d'aquella comunitat autònoma - deslegitima completament qualsevol petició del cinquanta per cent, qualsevol encorsetament de la llengua catalana (o de qualsevol altra llengua) i els treu completament qualsevol mínim de raó que algú es pogués haver arribat a creure que podien tenir. Ω

BERNAT JOAN I MARÍ
Pres. ERC-Illes

El parlar de Pollença

Una qüestió d'articles

L'article salat (es, sa, s', pl. es, ses) constitueix un tret dialectal característic dels parlars de les Illes Balears i Pitiüses, amb l'excepció, com es sabut, de la vila de Pollença. Aquesta particularitat gramatical, que identifica popularment el balear, dialecte principalment arcaïtzant, dins l'àmbit català, no és exclusiu del nostre arxipèlag, car és també propi d'una faixa costanera de l'Empordà (Cadaqués, Roses, Sant Feliu de Guíxols, Palamós, Blanes), en altres temps relativament incomunicada amb l'interior del país, i, encara, de la població de Tàrbena (Marina Baixa), al País Valencià, repoblada el segle XVII per colons mallorquins (majoritàriament de Santa Margarida). Això no obstant, en tots dos indrets, l'article esmentat és en clara regressió, usat només en qualitat de règim intern entre les generacions de més edat. De l'antic predomini de l'article salat en el català central tan sols romanen, avui, a banda del subdialecte empordanès, algunes restes toponímiques que han arribat fins a nosaltres en la seva forma aglutinada: Sant Joan Despí (des Pi), Sant Just Desvern (des Vern), Sant Climent Sescebes (ses Cebes), Sant Llorenç Savall (sa Vall).

L'ús d'aquest article, derivat dels pronoms demostratius llatins IPSE, IPSA (El llatí clàssic

no tenia articles), en contraposició l'anomenat article literari (el, la', pl. els, les), que prové de les formes ILLE, ILLA, va tenir molta difusió a l'Edat Mitjana. Efectivament: els estudis de gramàtica històrica han demostrat que al forma IPSE fou universal en tot el domini català (s'hi usa exclusivament en els documents llatins dels segles X i XI). L'alternança entre IPSE i ILLE es palesa en escrits del segle XII; a partir del XIIIè, però, els articles es i sa decauen. Hom ha apuntat, en aquesta faïç, que la superposició d'ILLE a IPSE és deguda, segurament, a l'influx de la llengua escrita cancelleresca (és a dir, de la cancelleria reial catalana), que seguia models occitano-provençals.

Al segle XIII, en el moment de la conquesta de Mallorca, l'article salat era encara d'ús habitual en gairebé tota la geografia catalana; és obvi, doncs, que els colons catalans que repoblaren les Illes l'usaven normalment. L'excepcionalitat de Pollença respon, molt probablement, a l'origen dels seus repobladors.

El fet que els dos llinatges pollencins, és usals siguin Cifre i Cerdà ens proporcionen una valuosa informació al respecte. L'un, Cifre, és un cognom d'origen occitàno-pro-

vençal i l'altre, Cerdà, el portaren ací els originaris de la Cerdanya, regió natural dels Pirineus, les relacions de la qual amb el Llanguedoc i altres zones occitano-parlants han estat constants al llarg de la història. Atès que la vila fou en part repoblada, segons sembla, per contingents d'occitans, als quals s'hi afegiren elements catalans que hi havia estat en contacte freqüent (com els cerdans), és de raó suposar que l'article derivat d'ILLE fos el que predominà a tota la vall pollencina. La llengua d'oc l'havia tengut sempre com a article comú mentre que els parlars catalans del Pirineu —en aquell temps força més poblat— podrien haver iniciat ja, en els anys del poblament, el canvi cap a l'ús d'aquesta mateixa partícula gramatical. Breument: el component occità n la repoblació de Pollença, juntament amb el conjunt de catalans que n'eren, històricament —i lingüísticament— molt propers, hauria estat decisiu en l'èxit d'ILLE en les terres pollencines. El relatiu aïllament de la contrada i les escasses comunicacions de l'època acabaren d'assegurar la consolidació, en el parlar pollencí, de l'article dit literari, tot i que amb les conegudes modificacions fonètiques. Ω

Andreu Salom i Mir

"Els segadors", himne de Catalunya

Dels fort espanyolisme ens allunya

Un polític batifull, s'ha desfermat
Degut al projecte de la Generalitat,
De que "Els Segadors" s'acabi cantant,
Pels deixebles en primerenca edat.

L'existència d'un himne català,
A molts castellans els desplaça,
I més si d'esdeveniments rau,
Viscuds més de tres segles ençà.

Aquella revolta dels segadors,
En un jorn de Corpus, desfermat,
Acabà amb la pèrfida criminalitat,
De certs governants manipuladors,
I ses fals foren medis redemptors,
D'aquell despotisme ben caragirat.

Alguns esdeveniments denigratòris,
Ocorreguts amb molt anticipació,
Canta l'himne de la catalana nació,
I a molts sembla són supositoris.

L'històric i cultural recordament,
D'un succés real i reivindicador,
És un missatge, no gaire encisador
Que origina un polític empenyament.

Ningú te l'obligació de justificar,
Despotisme del seus avantpassats,
Malgrat ser els himnes considerats,
Responsables del despòtic governar
I qui això pretengui dissimular,
Esdevé ser un polític "Pependollat".

Reflexió

Si un himne evoca esdeveniments,
I fets d'un poble i sa identitat,
Podem considerar un disbarat,
Això de trobar-li inconvenients?. Ω

Jaume Alfonso Barceló
Barcelona, 20 de juny del 2001

VOS CONVIDAM A CREAR EL

"BARRI PACIFISTA"

Amb motiu de la reunió a Génova (Itàlia) del grup dels G8, els dies 19-20 i 21 d'aquest mes, "ATTAC-mallorca" per a donar suport als grups que es manifestaran a Génova, ens em proposat crear un "barri solidari y pacifista al PARC de la MAR" amb l'ajud de tots els ciutadans de Mallorca que, de forma pacífica, també vulguin protestar contra aquesta globalització neo-capitalista i depredadora que des de Mallorca es fa tan evident.

Amb aquest objectiu, aquest manifest preten ésser una crida a tots els ciutadans, perquè de forma pacífica i amb expressions lúdiques i de festa siguem capaços de fer arribar el nostre crit de protesta en primer lloc al nostre poble i, en segon lloc, al món sencer per a proclamar que un altre món és possible.

Aquest BARRI PACIFISTA estarà format per el màxim de tendes de campanya possibles. El dijous dia 19 (al capvespre) d'aquest mes de juliol, es plantaran les primeres "vivendes" (tendes de campanya), fins el diumenge al matí dia 22 que es desmuntaran, ja que la gespa (segons els jardiniers) no aguan-

taria la falta de sol, i per tant, podria fer-se malbé.

Consells pràctics i d'ordre:

- a).- Bàsicament volem que els seus "veïns" siguin simplement CIUTADANS. També convé que s'inscrivin a partir d'avui, al següent Email <attac_mallorca@yahoo.es> amb les dades personals, ja que cada "vivenda" ha de tenir el seu número per a saber a qui correspon, cas d'alguna eventualitat.
- b).- També tenim previst apuntar-se com a col·lectiu. Em aquest cas, ens cal el nom del col·lectiu i el del seu responsable
- c).- Volem que de forma espontània i imaginativa, cada participant, a partir d'ara, faci propostes d'activitats que s'aniran incorporant a la vida d'aquest barri lliure, solidari i pacifista. Ω

ES TRACTA, EN REALITAT I
SIMPLEMENT DE REAPROPIAR-NOS.
TOTS UNITS, DEL FUTUR DEL
NOSTRE MÓN.

Cinisme en majúscules

És una veritable vergonya en majúscules que des de les institucions, es digui, es recomani, i gairebé s'ordeni, a la cívica i coratjosa Plataforma N-II - que molt justament reclama una millor carretera entre Figueres i La Jonquera - que es redueixin les protestes. És molt lamentable que el Director General de Seguretat Ciutadana de la Generalitat no doni cap solució a la gran quantitat de morts i ferits que es produeixen en aquest tram de la N-II, però que per contra, molt irracionalment, només faci la pilota als transportistes i criminalitzi als ciutadans de bona voluntat.

Més greu encara, és l'actitud cínica i poca-solta de la junta comarcal del PP de L'Alt Empordà, quan critica les mobilitzacions que porten a terme els membres de la Plataforma N-II a La Jonquera, tot afegint molt impúdicament, que aquestes protestes l'únic que fan és molestar els conductors que passen per la zona i són del tot injustificades. Davant d'aquests des-

propòsits, seria bo de recordar a aquests escolanets de la dreta uniformitzadora i cavernícola, que si el govern del Sr. Aznar no castigués i es portés tan malament amb Catalunya i concretament amb L'Empordà, (on les inversions públiques han caigut a uns mínims històrics), no s'haurien de portar a terme aquestes protestes. Per altra banda, també voldria recordar a la comarca del PP, que fes arribar al seu cap el missatge de la situació insostenible (d'abandonament per part de l'administració) en la que es troba Portbou i la comarca natural de L'Albera Marítima. Així si la situació de la N-II és lamentable, la de la carretera N-260 de Colera a Portbou clama al cel. A més a més, tenint en compte que cada cop ens redueixen més els serveis ferroviaris.

En definitiva, senyors del PP. Saben vostès que vol dir la justícia social i l'equilibri territorial?. Ω

JOSEP M. LOSTE I ROMERO

Es mereix agraïment

CLIEMTN GARAU DE
LLUCMAJOR

Tenc es gust de saludar
Es servei de sa Creu Roja
Que tan dignament sa porta
Els vellets alimentar;
Los serveix un bon menjar,
De gust i de qualitat.
Ningú d'ells s'hagués pensat,
Que així se'l pogués tractar.

La majoria estam,
Tot solets, guardant silenci;
Sofrint grossa penitència:
Quant erem joves pensam.
Ara vençuts mos trobam,
Que no podem caminar.
Si mos mancava es menjar,
Mos moriríem de fam.

Sa mancomunitat està,
Pendent de nostra presència,
Posa tota resistència
Perquè res pugui faltar.
I els vellets poder ajudar,
I a los que viuen tot sols.
Són això molt bons consols,
Fins que la mort los vendrà

Sent jove jo no hem pensava,
Que un major acabàs així.
Altra temps en es padrí,
Pels seus fills se la adorava,
Perquè se reflexionava,
Lo molt que havia lluitat,
I el seu fill 'via heretat,
La terra, doblers i casa.

Un ordre nou mos ha entrat
Que es fill des treballador,
L'han criat massa senyor,
Per 'ver-lo molt estimat.
No se si han fracassat,
Donant-los tal preferència;
Tendrà això per evidència,
Que durà mal resultat.

Desconeix lo que es patir,
Avui molta joventut;
Ha tengut lo que ha volgut,
que lo lluità el seu padrí.
Te on anar a dormir,
I un xalet devora mar,
A ell no res li costà
I un cotxe per anar-hi.

Davant tanta preferència,
Que del padrí ha heretat,
aquest d'avançada edat,
En res posa posa resistència.
Fa nosa seva presència,
Dins casa que ell ha aixecat,
El fill i nora han mirat
De dur-lo a sa residència.

Oh, tan digna gent major,
Te que tant molt has lluitat,
De menjar t'has afluixat,
Per no patir ton filló,
No pensaves ton dolor,
Que quan major tornaries,
Que per tot nosa faries,
Tirat a un trist racó. Ω

La redacció d'ANNA es suma a allò que diuen els companys
de l'Espr@i respecte a les picabaralles entre les
organitzacions de l'esquerra independentista i aportem uns
versos d'un company sindicalista valencià de la CGT -que vol
restar en l'anonimat- que il·lustren i denuncien aquestes
situacions i que van ser escrites en motiu d'altres fets.

1 Instruccions per tal de conservar la força combativa

Quan més enemics, major honra

Els enemics
es troben massa lluny
i en general
massa protegits.

Així que pren uns amics,
declara'ls enemics teus
i trenca'ls la cara
d'una bona garrotada

Així d'aquesta manera
aconseguiràs convertir-los
en adversaris
i podràs dir ben alt:

Jo vaig ser la primera persona
que va alçar-se
per donar el primer cop
en la lluita contra ells.

2 Instruccions per la matança d'amics

Però tu eres mestre/a
i no necessites de les meues ensenyances

Procura que aquella persona que vulgues sacrificar
et caiga antipàtica el vespre.
Cadascú dels seus moviments, haurà de resultar-te particularment odiós
i cada paraula seua motiu d'angúnia.
Des de que et veu com afiles el teu ganivet,
els seus arguments, són realment nerviosos i incoherents.

Per dur-ho endavant, sols serà necessari
detectar en eixa persona
una o dues qualitats dolentes
(estes sempre es troben, sols cal una ferma voluntat).
Si així i tot no acaben d'aparèixer, pots insinuar-se-les,
però amb tacte,
per tal que no comprenga res.

En eixe moment tu sabràs que res no li amagues,
allà ella si no ho compren:
qui no aprèn paga les conseqüències.
Podràs mostrar-te insensible

Pendràs nota de tot allò que et moleste d'ella
i en poc temps ja hauràs reunit material de sobra.
La persona amiga continuarà sense sospitar,
que ja es troba a punt per al sacrifici,
i ara sí, tot anirà més ràpid,
cosa que sempre és més humana.

Allò que sentiràs aleshores
no te comparació amb qualsevulla altra cosa.
Qui ja ho haja viscut una vegada sempre tindrà a punt el ganivet.
Amb el temps, i sacrificant persones amigues
hauràs creat espai lliure al teu voltant.
Ningú no gosarà d'apropar-se massa. Ω

Dos poemes

Oh Tu, que encens la llum sobre cada semença,
àdhuc sobre el gra bord que no llucarà mai,
¿quina llum trobarem en la nova naixença
sense sentits ni cos, nus enmig de l'espai?

Invencible infinit de la teva presència!
¿Com et saben els morts en aquella altra llum?
¿Ets per ells, si es recorden d'una antiga existència,
apariència, música, corporeïtat, perfum?

Jo voldria sentir-te, suprema companyia,
com sento la meua ànima, quan, amb els ulls tancats,
s'enduu les meves àncores un riu de claredats.

Enlluernada mort que la vida somnia,
¿guardes per a l'instant de sentir-nos desperts
en una pau semblant uns altres ulls oberts?

22 d'abril de 1939.

Sé que hauré d'oblidar, per poder-te comprendre,
les paraules que he après amb la carn d'aquest món,
o Déu silenciós, que de música i cendra
ordenes un llenguatge darrere del meu front.

I és sols a mi mateix que em sembla cega i vana
com una àguila viva dintre d'un pou colgat,
aquesta opaca, estèril, borda paraula humana.
Tu tal volta comprens el jou que ens has donat.

Fràgil arpegi, acord de la teua arpa immensa!
Menysprear-la, potser seria més que un crim.
Però jo vull fugir d'aquests mots on morim,

i somniar la llengua d'una major naixença
on sigui cada síl·laba com el batec d'un cor
fent ritme en el torrent d'una sang que no mor. Ω

20 de maig de 1939

MÀRIUS TORRES

Hi teniu tot el dret

L'Amor no sap de fronteres
De llengües ni de religions,
l'amor és un sentiment
què brosta de dins els cors.

És l'impuls d'una mirada
si dos s'estimen de debò,
sense importar-hi el sexe
i molt menys l'inclinació.

L'Amor no sap de papers
ni creu els qui fan sermons,
per això us dic, endavant!
matrimonis i adopció!. Ω

Electra a la xarxa

RECORDA
Quan hagi llegit aquest
periòdic, si no en fas la
col·lecció, regala'l a un
amic, veí o parent
EL PAÍS HO NECESSITA

Mallorca, un temps i ara

CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR

Mallorca, Eivissa i Menorca,
En es ritme que anireu
Aviat, vos trobareu
Com va plorant nostra horta.
Al natiu no a conhorta,
Sa tan gran invasió.
Que gent de tot el color,
Venguin poblant casa nostra.

Aquestes illes tan riques,
Saps que hi fa de bon estar,
Un sol que mai sol faltar,
I aigua per fer acarícies.
Te muntanyes i garrigues,
Pròpies per el caçador,
Conill, llebres i tudó,
I platges que són delícies.

Sa gent nova que aquí ve,
En queda enamorada,
Ell diu: jo no me pensava,
Ses grans condicions que te.
Aquí m'hi establiré,
Compraré un petit terreny,

I malgrat que sigui vell,
Sa vida m'hi passaré.

La gent alemanya és,
Que en nombre gros pot contar,
Molts de duros pot gastar,
Amb tot el seu endemès,
I llavors, que molt prop és,
Alemanya de Mallorca,
Ha presa molta de força
I a les illes enriqueix.

De terreny abandonat,
En disposava Mallorca,
Era una cosa grossa,
Per no donar resultat.
Sa casa havia tancat,
De sa gran possessió,
Ovella i gall de llavor,
Tot ho havia despatxat.
Per no haver-hi comprador,
Ara parl de tems enrera,
Se perdé tota quimera,
De treballar el conró,

Hi anava aquell senyor,
Empleat dins el govern,
S'estiu i també s'hivern,
A matar llebre i tudó.

L'any seixanta començà,
A venir sa gent externa,
El poder viure lliberta,
A tothom sol agradar.
Un detall van observar,
Que no havien vist mai,
Deixar sa clau en es pany,
Això molt los estranyà.

Deu ésser molt bona gent,
Aquesta gent mallorquina,
De tothom ella se fia,
Sense pensar res dolent.
Aquest cas no es gens corrent,
Fins i tot mai somniat,
Tenint ca teva embarrat,
T'hi entre el delinqüent.

També els va estranyar,
Que bon aire es respirava,
A dins lo seu cos entrava,
Cos que molt l'alegrà.
Del bell sol en disfrutà,
A dalt l'arena estirada,
Dins me vida no esperava,
Aquest lloc tan bo trobar.

S'alarma se va escampà,
Entre tots los seus germans,
Ses guardes foren tan grans,
Qui ho volgueren provar.
A tot los encarinà,
El benestar de Mallorca,
En els natiu a conhorta,
Per haver duit el benestar.

A ells los ha preferit,
Tenir el mark elevat,
Que ells aquí han gastat,
Fent sa vida de gran ric.
De sa misèria ha sortit,
Molt de pagès mallorquí,
sa terra que l'empobrí,
la venuda i s'ha fet ric

Cases de possessions,
Que romanien tancades,
Alemanys les han comprades,
Brillen com a salmons.
Del caramull de milions,
Que de les finques traurien,
Els pares als fills ferien,
Unes bones partions.

Ha donat per resultat,
De molta feina haver-hi,
Perquè molt se construí,
Per haver-hi necessitat,

Però hi ha dificultat,
Per sa mà d'obra trobar,
El mallorquí estudià,
I molt senyor ha tornat.

Per tota sa feina fer,
Del secar, també de l'horta,
S'ha donada sa resposta,
Dur-lo de s'estranger,
De tota classe en ve,
de negres i mestaiats,
la majoria han pegats,
dins ram de picapedrer.

Uns deu mil són senyalats,
De diferents idees,
Ses lleis a ells los governen,
En sentit fanatitzats,
Uns són a Alà consagrats,
Els altres amb el Budisme,
Mos pot dur això conflicte,
De molts grossos maldecaps.

Un dia s'acabarà,
Sa tant grossa construcció,
Perquè no hi ha cap color,
Que permanent sol durar.
Veurem con se resoldrà,
El tant difícil factor,
El nostre estat major,
Que los va deixar entrar. Ω

LA NOSTRA CUINA

Cabeçoles d'anyellet

Les cabeçoles de anyellet al forn són molt apreciades en la cuina popular valenciana. Partides pel mig, amb cervell i tot, es porten al forn simplement amb la sal (i un raig d'oli, si plau), acompanyades o no de creïlles menudes o a trossos. Les dues formules d'abans per a les cuixes o les espatletes de anyell, acompanyades o no de creïlles i cebetes, són plenament vàlides per a guisar al forn les cabeçoles.

Anyell estofat

Preparem un quilo de xulletes de bescoll de anyell, farina, tres cullerades d'oli o de sagí, mig quilo de carlotes, una ceba, un got i mig de brou, una cullerada de puré de tomaca, sal, pebre-negre, un manollet d'herbes aromàtiques, vuit cebetes franceses, vuit creïlles i julivert ben picat.

El bescoll es talla a xulletes, se'ls lleva el greix i es passen per farina. En una paella gran sescalfa l'oli es figen les xulletes, que es posen tot seguit en una cassola gran; s'afegeixen les "carlotes" tallades a rodanxes i la ceba trossegada. Es trau l'oli de la paella i es deixa la quantitat justa per a posar una cullerada de farina i remenar-la a foc lent fins daurar-la, i tot seguit es posa el brou ben calent i el puré de tomaca. Quan aquesta salsa alci el bull, es cola en la cassola sobre la carn i s'adoba tot amb la sal, el pebre i les herbes aromàtiques. Tot ben tapat, ho posarem al forn, a mitjana temperatura, durant cinc quarts d'hora. Les cebetes i les creïlles pelades es fiquen senceres dins d'una cassola amb aigua freda fins que alcin el bull, i després, s'escorren i s'agreguen a la cassola que tenim al forn durant mitja hora.

Corder amb espàrregs

Un quilo d'espàrrecs verds, un quilo d'espata de corder sense os, quatre cebetes, o gr. de mantega de vaca, una cullerada de farina, mig got de nata líquida, sal, pebre-negre i el suc d'una llima

Es netegen els espàrrecs i es posen a coure ell un perol gran, amb aigua un poc salada. Convé que els lliguem sencers formant tres a quatre manollets. Passats vint minuts de cocció, s'escorren els espàrrecs i se'n reserva l'aigua. Es tallen per la meitat i es passen per la batidora les parts de baix o siga, les penques), i es cola després el batut per tal que no reste cap fibra ni part dura, ans un puré ben fi. La carn, neta de greix, es talla en forma de daus de cinc centímetres i es passa per damunt de la farina. Posarem a fondre la mantega en una cassola, en la qual fregirem la carn i la ceba trossegada fins que tot estiga daurat; llavors s'aboca a poc a poc una tassa d'aigua de coure els espàrrecs i es remena tot fins que forme una salsa suau i espessa, i es deixa coure durant tres quarts d'hora, removent-ho sovint. En estar la carn tendra, abocarem el puré d'espàrrecs, la nata líquida i el suc de llima, i ho adobarem amb sal i pebre. La salsa, que ha de resultar prou espessa, la posarem en companyia d'ela carn sobre una plàtera i la guarnirem tot al voltant amb les puntes dels espàrrecs i unes creïlles cuites.

Anyell arrebossat

Un quilo i mig de carn d'anyell de la banda del pit, sense os; una ceba, dos alls, una penca d'api, quatre carlotes, un manollet d'herbes aromàtiques, dues cullerades de sal, sis granets de pebre, un ou, 100 gr. de pa ratllat, o gr. de mantega de vaca i dues cullerades d'oli. Per guarniment, gallons de llima i créixens (berros).

Es talla la ceba a rodanxes primer, i es piquen els alls porros, les carlotes i la penca d'api. La carn, sense gens de greix, es posa a coure en aigua freda en companyia de la picada de verdura, les herbes aromàtiques, la sal i els grans de pebre. En alçar el bull se li lleva tota la bromera que sura per damunt, i tapada de bell nou la cassola, es deixa que vagi coent-se la carn lentament. Després de cuïta la carn, es trau de la cassola i el brou es cola per a fer-ne sopa. La carn es col·loca entre dues fustes, se li posa pes damunt, i es manté en repòs durant tres hores.

En estar completament freda, es talla a quadrets de cinc centímetres, i es passen per ou batut i pa ratllat. Els deixarem un cert temps amb aqueix embolcall fins que es forme una mena de crosta, i els fregirem després amb l'oli ben calent fins que estiguen daurats i cruïxents. Els servirem acompanyats per grells de llima i els créixens.

A L C Ú D I A

Fa un any que n'Antònia Galmés ha obert la botiga Detalls s'Entrada a la porta de sant Sebastià d'Alcúdia. A la foto amb sa filla Maria Cristina. Tel. 658 809 934

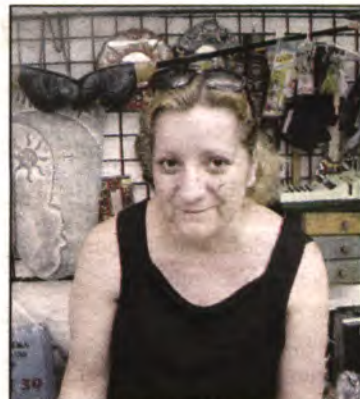
Fa mig any que n'Otto Schäfer regenta el Bar El Timó al carrer d'en Serra d'Alcúdia. Tapes i peix a la planxa. Tel. 971 548 553

Fa mig any que la Família Moreno dirigeix l'Hostal Calma al Port d'Alcúdia. Són 60 llits que se lloguen a particulars al preu de 7000 ptes la doble. Tel. 971 548 485

En Tomeu Martorell i na Carme Arroyo són els amos joves del Restaurant sa Bota al Port d'Alcúdia. Se menja a la carta entre les 1000 i les 4000 ptes. Tel. 971 545 072

Fa 12 anys que na Maria Josep Tirado regenta el Souvenir XIM a la Ciutat dels Llacs d'Alcúdia. Tel. 971 890 781

Fa 7 mesos que en Paco Pomar de Campanet a qui veiem amb els seus personal, regenta el Restaurant Badia al Port d'Alcúdia. Se menja a la carta per una mitjan de 2500 ptes. Tel. 971 545 014

Fa 3 mesos que na Magdalena Batlle ha obert la Perruqueria Magda al Port d'Alcúdia. Tel. 971 548 018

Fa un any que na Larissa i en Rainer Melis d'Holanda regenten la Cafeteria Twister a la Ciutat dels Llacs d'Alcúdia. Tel. 629 926 192

Fa 35 anys que la família Tejada regenta l'empresa d'Autocars Mallorca a Alcúdia. Línia a Ciutat de Mallorca i arreu del nord de Mallorca. Tel. 971 545 696

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

Adreça

C.P.

Població

C.I.F. Tel.

M'interessa una subscripció

ANUAL 5.000 PTS (30,05 euróns)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa

Adreça

Núm. entitat Núm. sucursal

Compte núm.

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

Fa 14 anys que en Paco Notario va obrir la botiga de Lloguer de Bicycles Paco a la Ciutat dels Tamarells del Port d'Alcúdia. En Paco és colomista i té 150 coloms missatgers que fa volar al Club Colombòfil de Sa Pobla. Tel. 971 891 417

Fa 20 anys que en Tomeu Ferriol de Muro va obrir amb en Biel Palou la Fusteria Ferriol-Palou al Port d'Alcúdia. És la única fusteria del Port. Tel. 971 545 054

AUTOCARES MALLORCA S.L.

Passeig La Victòria 2
07400 Alcúdia

Tel.: 971 545 696
Fax: 971 545 002

<http://www.autocaresmallorca.com>

E-mail: amallorca@autocaresmallorca.com

LINEA 1

CAMPING - CIUDAD LAGOS / PLAYAS DE MURO -
PTD. ALCÚDIA - ALCÚDIA - INCA - PALMA

SALIDAS - SORTIDES - DEPARTURES - ABPART					REGRESOS DESDE TORNADES DES DE RETURNS FROM	
CAMPING C. BLAU	ALCÚDIA PMS	PLAYAS DE MURO	CIUDAD BLANCA	PTD ALCÚDIA	ALCÚDIA	INCA
06.30	06.35	06.40	06.45	06.50	07.00	08.00
07.20	07.25	07.30	07.35	07.45	08.00	09.30
08.20	08.25	08.30	08.35	08.45	09.00	10.15
08.50	08.55	09.00	09.05	09.15	09.30	11.00
			09.35	09.45	10.00	11.30
09.50	09.55	10.00	10.05	10.15	10.30	12.00
10.50	10.55	11.00	11.05	11.15	11.30	13.00
11.50	11.55	12.00	12.05	12.15	12.30	14.00
12.50	12.55	13.00	13.05	13.15	13.30	15.00
13.50	13.55	14.00	14.05	14.15	14.30	16.00
			14.35	14.45	15.00	16.30
14.50	14.55	15.00	15.05	15.15	15.30	17.00
15.50	15.55	16.00	16.05	16.15	16.30	18.00
16.50	16.55	17.00	17.05	17.15	17.30	19.00
17.50	17.55	18.00	18.05	18.15	18.30	20.00
18.50	18.55	19.00	19.05	19.15	19.30	21.00
			19.35	19.45	20.00	21.30
07.20	07.25	07.30	07.35	07.45	08.00	09.30
08.50	08.55	09.00	09.05	09.15	09.30	11.00
09.50	09.55	10.00	10.05	10.15	10.30	12.00
13.50	13.55	14.00	14.05	14.15	14.30	15.00
18.50	18.55	19.00	19.05	19.15	19.30	20.00

DÍAS ESCOLARES - INCA - ALCÚDIA: 08.55h

PASADIAS - BUS STOPS	
11 CAMPING C. BLAU	12 ALCÚDIA PMS
13 PLAYAS DE MURO	14 CIUDAD BLANCA
15 PTD ALCÚDIA	16 ALCÚDIA
17 INCA	18 PALMA
19 CIUDAD LAGOS	20 PLAYAS DE MURO
21 CIUDAD BLANCA	22 PTD ALCÚDIA
23 ALCÚDIA	24 CAMPING C. BLAU
25 ALCÚDIA	26 CIUDAD BLANCA
27 CIUDAD LAGOS	28 PLAYAS DE MURO
29 ALCÚDIA	30 INCA
31 PALMA	

Todos los servicios conectan con BUS AEROPUERTO - ARENAL - PALMA NOVA

PALMA
IDA Y VUELTA - NOURITOP
MINI BUS ZURICH
1.300 pts
INCA
IDA Y VUELTA - NOURITOP
MINI BUS ZURICH
700 pts
50% PALMA
IDA Y VUELTA PALMA
NIÑOS - CHILDREN